KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 6.6.2018
COM(2018) 434 final

2018/0227 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027

{SEC(2018) 289 final} - {SWD(2018) 305 final} - {SWD(2018) 306 final}

UZASADNIENIE

KONTEKST WNIOSKU

W niniejszym wniosku datę rozpoczęcia stosowania przewidziano na dzień 1 stycznia 2021 r.

- **Przyczyny i cele**

Transformacja cyfrowa wpływa na wszystkie sektory gospodarki i zmienia nasz styl życia, pracy i komunikowania się. Podczas gdy w przeszłości źródłem dobrobytu Europy był transport, infrastruktura przemysłowa, system kształcenia oraz wysokiej jakości usługi publiczne, tak w przyszłości podstawę dobrobytu stanowić będą inwestycje w strategiczne zdolności cyfrowe i strategiczną infrastrukturę cyfrową, podnoszenie kwalifikacji oraz unowocześnienie kontaktów między władzą a obywatelami.

Obecne unijne ramy inwestycyjne obejmują ważne aspekty tych filarów, a w szczególności badania naukowe i innowacje[1]. Wnioski płynące z pomyślnie realizowanych polityk publicznych w obszarze zaawansowanych technologii dowodzą jednak, że oprócz badań naukowych i innowacji zasadnicze znaczenie dla tworzenia wartości przy uwzględnieniu potrzeb sektora publicznego mają działania publiczne służące wspieraniu wkładu wyższego szczebla w szybko rozwijających się branżach technologicznych.

Taka sytuacja ma w istocie miejsce w kluczowych obszarach, które stanowić będą podstawę cyfrowej transformacji gospodarki i społeczeństw co najmniej przez najbliższe dziesięć lat, tzn. w obszarze zaawansowanych technologii obliczeniowych i przetwarzania danych, cyberbezpieczeństwa i sztucznej inteligencji. Inwestycje mające na celu pozyskanie najbardziej zaawansowanych rozwiązań w tych dziedzinach, zapewnienie ich optymalnego wykorzystania w interoperacyjny sposób w całej UE oraz nabycie umiejętności niezbędnych do rozwijania tych rozwiązań i korzystania z nich zapewnią niezbędny impuls do transformacji cyfrowej naszych obszarów interesu publicznego oraz naszego przemysłu.

Na istnienie w Europie luki pod względem inwestycji wyższego szczebla, oprócz stanu badań naukowych i innowacji, w oczywisty sposób wskazuje niedopasowanie rosnącego popytu na najnowsze technologie i ich podaży. W dziedzinie obliczeń wielkiej skali niewystarczająca podaż zmusza unijnych naukowców i inżynierów do masowego korzystania z zasobów obliczeniowych zlokalizowanych poza Europą, zwłaszcza w Stanach Zjednoczonych, gdzie dzięki rządowym programom stale dostępne są wysokiej klasy systemy obliczeniowe stanowiące awangardę pod względem wydajności[2].

W Europie funkcjonuje również społeczność skupiająca światowej klasy naukowców zajmujących się problematyką sztucznej inteligencji, jak również szereg małych firm udostępniających fachową wiedzę z zakresu sztucznej inteligencji, lecz europejski rynek w tej dziedzinie jest słabo rozwinięty w porównaniu z rynkiem amerykańskim, gdzie dostępny potencjał, zwłaszcza jeśli chodzi o dane, stwarza warunki niezbędne do rozwoju innowacji na dużą skalę.

---

[1] Wsparcie badań naukowych i innowacji w zakresie technologii i zastosowań nowej generacji, wsparcie projektów z zakresu infrastruktury cyfrowej w ramach instrumentu „Łącząc Europę” oraz wsparcie dla podprogramu „Media” w ramach programu „Kreatywna Europa”.

[2] UE obecnie wykorzystuje jedną trzecią światowych zasobów obliczeniowych (z kategorii obliczeń wielkiej skali), a zapewnia jedynie około 5 % tego rodzaju zasobów (Biuro Analiz Parlamentu Europejskiego (2017 r.), Rozwój superkomputerów w Europie, s. 3).

Fragmentacja i względnie niski poziom inwestycji publicznych w cyberbezpieczeństwo[3] naraża nasze społeczeństwo i gospodarkę na ryzyko, a europejska branża cyberbezpieczeństwa pozostaje bardzo rozdrobniona i trudno w niej wskazać podmioty[4] o liczącej się pozycji rynkowej. Miejsca pracy wymagające wysokospecjalistycznej technicznej wiedzy w dziedzinach takich jak sztuczna inteligencja, analiza danych czy cyberbezpieczeństwo pozostają nieobsadzone – obecnie w tych obszarach w UE jest ponad 350 000 wakatów[5].

W strategii jednolitego rynku cyfrowego wprowadzono solidne ramy, którym powinien obecnie towarzyszyć równie solidny program inwestycyjny. Propozycja ta została zatwierdzona na najwyższym szczeblu politycznym. W Tallinie szefowie europejskich państw i rządów wskazali główne filary silnej gospodarki cyfrowej: cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja, światowej klasy infrastruktura, w tym na potrzeby obliczeń wielkiej skali, umiejętności cyfrowe oraz transformacja cyfrowa sektora publicznego[6]. Wskazania te znalazły odzwierciedlenie w konkluzjach Rady Europejskiej z października 2017 r. Od tamtego czasu Rada, obradująca w różnych składach, debatowała nad kwestią budowy silnych zdolności cyfrowych w UE. W komunikacie w sprawie wieloletnich ram finansowych[7] Komisja podkreśliła scenariusz zakładający **podwojenie inwestycji** w technologie cyfrowe.

Niniejsze uzasadnienie towarzyszy wnioskowi dotyczącemu **rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie nowego programu mającego na celu zwiększenie i maksymalizację korzyści płynących z transformacji cyfrowej dla wszystkich europejskich obywateli, administracji publicznych i przedsiębiorstw** (program „Cyfrowa Europa").

Program „Cyfrowa Europa" – będący częścią wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 – stanowi centralny element kompleksowej reakcji Komisji na wyzwania wiążące się z transformacją cyfrową. Ma on zapewnić instrument finansowania, który jest dostosowany do wymogów operacyjnych w zakresie budowania zdolności w obszarach wskazanych przez Radę Europejską, oraz możliwość wykorzystania synergii między nimi.

Program ten koncentrować się zatem będzie na zwiększeniu zdolności Europy w **zakresie obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa i zaawansowanych umiejętności cyfrowych[8] oraz na zapewnieniu ich szerokiego zastosowania w gospodarce i społeczeństwie**. Działania mające na celu jednoczesne wsparcie tych obszarów pomogą stworzyć prosperującą gospodarkę opartą na danych, przyczynią się do promowania włączenia społecznego i zapewnią tworzenie wartości[9]. Pominięcie lub osłabienie jednego z tych filarów zagrozi całej konstrukcji, gdyż są one ze sobą ściśle powiązane i współzależne: na przykład sztuczna inteligencja potrzebuje cyberbezpieczeństwa, aby wzbudzać zaufanie,

---

3 Obecne inwestycje publiczne w UE w dziedzinie cyberbezpieczeństwa szacuje się na 1–2 mld EUR rocznie, podczas gdy tego rodzaju inwestycje w USA są prawie dziesięć razy wyższe.

4 *Building an Effective European Cyber Shield* (Budowa skutecznej europejskiej tarczy chroniącej przed zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa), EOSP, 2017. W tym samym sprawozdaniu zauważono, że dominacja Stanów Zjednoczonych częściowo wynika z przyjętej w tym państwie strategii inwestycyjnej w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, w której przewidziano zwiększenie finansowania federalnego do 19 mld USD w 2017 r., co stanowi wzrost o 35 % w porównaniu z rokiem 2016.

5 Analiza wakatów w 7 państwach członkowskich przeprowadzona przez Victory Database.

6 Talliński Szczyt Cyfrowy, Konkluzje premiera Estonii Juriego Ratasa.

7 COM(2018) 98: Nowe, nowoczesne wieloletnie ramy finansowe dla Unii Europejskiej, która skutecznie realizuje swoje priorytety po 2020 r.

8 W kontekście niniejszego programu zaawansowane umiejętności cyfrowe zdefiniowano w art. 2 lit. e) w szczególności jako specjalistyczne umiejętności w dziedzinie obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa na poziomie 4 według ISCED lub wyższym.

9 Na przykład wprowadzenie fakturowania elektronicznego w całej UE oznaczałoby udostępnienie cyfrowych usług publicznych przedsiębiorstwom, które posiadają niezbędne możliwości łączenia się z internetem oraz wykwalifikowanych pracowników, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zaufania publicznego, a przez to wsparcia dla transakcji w bezpiecznym otoczeniu.

cyberbezpieczeństwo potrzebuje obliczeń wielkiej skali, aby można było przetwarzać ogromne ilości danych, które wymagają zabezpieczenia, cyfrowe usługi spełniające przyszłościowe standardy potrzebują wszystkich trzech zdolności; we wszystkich powyższych obszarach niezbędne są wreszcie odpowiednie zaawansowane umiejętności. Co najważniejsze, program skupiać się będzie na obszarach, w których żadne państwo członkowskie nie jest w stanie samodzielnie podjąć działań na skalę, która jest wymagana, aby zapewnić powodzenie technologii cyfrowych. Nacisk położony zostanie również na te obszary, w których wydatki publiczne wywierają największe skutki, w szczególności na poprawę wydajności i jakości usług w **obszarach interesu publicznego**, takich jak opieka zdrowotna, wymiar sprawiedliwości, ochrona konsumentów i administracje publiczne, oraz na wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w dostosowaniu się do przemian cyfrowych.

W ramach programu rozważona zostanie również możliwość wytworzenia wartości dodanej dzięki połączeniu technologii cyfrowych z innymi technologiami prorozwojowymi w celu maksymalizacji korzyści płynących z cyfryzacji.

Celem programu będzie:

- budowa i wzmocnienie zdolności UE w zakresie **obliczeń wielkiej skali** (HPC) i przetwarzania danych oraz zapewnienie szerokiego wykorzystania tych technologii w obszarach interesu publicznego, takich jak opieka zdrowotna, środowisko i bezpieczeństwo, oraz w przemyśle, w szczególności przez MŚP;
- budowa i wzmocnienie podstawowych zdolności w zakresie **sztucznej inteligencji** (AI), takich jak zasoby danych i biblioteki algorytmów sztucznej inteligencji, oraz zapewnienie ich dostępności dla wszystkich przedsiębiorstw i administracji publicznych, jak również wzmocnienie i wspieranie powiązań między istniejącymi placówkami prowadzącymi testy i doświadczenia związane ze sztuczną inteligencją w państwach członkowskich;
- zapewnienie, aby podstawowe zdolności niezbędne do zabezpieczenia unijnej gospodarki cyfrowej, unijnego społeczeństwa i demokracji były obecne i dostępne dla unijnego sektora publicznego i unijnych przedsiębiorstw oraz przyczyniały się do podniesienia konkurencyjności unijnego sektora **cyberbezpieczeństwa**;
- zapewnienie, aby obecna i przyszła siła robocza była w stanie łatwo nabywać zaawansowane umiejętności cyfrowe, zwłaszcza w dziedzinie **obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa**, poprzez udostępnienie studentom, absolwentom i pracownikom możliwości zdobywania i rozwijania tych umiejętności, niezależnie od tego, gdzie się znajdują;
- rozpowszechnienie optymalnego wykorzystania zdolności cyfrowych, zwłaszcza z zakresu obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa w całej gospodarce, we wszystkich obszarach interesu publicznego i w całym społeczeństwie, w tym wdrożenie **interoperacyjnych rozwiązań w obszarach interesu publicznego** i ułatwienie **wszystkim przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP**, dostępu do technologii i specjalistycznej wiedzy.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Program będzie wspierać m.in. zapowiedziane przez Komisję inicjatywy polityczne z zakresu obliczeń wielkiej skali w ramach inicjatywy Euro HPC[10], plan działania w zakresie

[10] Inicjatywa Euro HPC.

technologii finansowej z marca 2018 r.[11], inicjatywy z zakresu sztucznej inteligencji zapowiedziane w komunikacie w sprawie sztucznej inteligencji[12], inicjatywy wynikające z rozporządzenia w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego i decyzji ustanawiającej Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych z kwietnia 2018 r.[13], jak również inicjatywy przewidziane w pakiecie dotyczącym danych z kwietnia 2018 r.[14], inicjatywy z zakresu cyberbezpieczeństwa przewidziane w pakiecie dotyczącym cyberbezpieczeństwa z 15.9.2017[15], transformację cyfrową systemu opieki zdrowotnej[16] i systemu kształcenia[17], nową strategię w zakresie polityki przemysłowej z września 2017 r.[18], inicjatywy przewidziane w komunikacie w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu z kwietnia 2016 r.[19] oraz europejski program na rzecz umiejętności.

Program zawiera odniesienia do istniejących instrumentów inwestycyjnych. Inwestycje w badania, rozwój i innowacje w zakresie technologii cyfrowych poczynione w ramach programu „Horyzont 2020" i w kontekście poprzednich programów ramowych umożliwiły utrzymanie konkurencyjności UE w kluczowych sektorach, np. w sektorze robotyki, sprzętu telekomunikacyjnego i technologii czujników. Finansowanie badań, rozwoju i innowacji należy obecnie kontynuować i zwiększyć jego skalę w kolejnych wieloletnich ramach finansowych. Program „Cyfrowa Europa" wyraźnie korzysta z osiągnięć programu „Horyzont 2020", umożliwiając przejście do fazy wdrożenia w przypadku technologii takich jak obliczenia wielkiej skali i sztuczna inteligencja.

Inwestycje w struktury, standardy, rozwiązania operacyjne i pilotażowe usługi transgraniczne w ramach instrumentu „Łącząc Europę" i programu na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (ISA²) umożliwiły administracjom z sektora publicznego przetestowanie procesu transformacji cyfrowej w realnych warunkach oraz przejście od administracji elektronicznej do administracji cyfrowej[20]. Proces wdrożenia rozwiązań interoperacyjnych w ramach jednolitego rynku cyfrowego uwypuklił wartość działań podejmowanych na poziomie UE. Osiągnięcia te stanowią solidną podstawę dalszych działań na rzecz wdrożenia na szerszą skalę interoperacyjnych usług cyfrowych w całej Europie. Program będzie realizowany w oparciu o infrastrukturę usług cyfrowych uruchomioną w ramach obecnego programu „Łącząc Europę" i będzie wspierać dalszy rozwój i szersze wdrożenie elementów polityki takich jak europejskie ramy interoperacyjności.

---

11 COM(2018) 109 final z 8.3.2018, Plan działania w zakresie technologii finansowej: w kierunku bardziej konkurencyjnego i innowacyjnego europejskiego sektora finansowego.

12 Komunikat z 25.4.2018.

13 Decyzja Komisji C(2018) 2393 final z 26.4.2018 ustanawiająca grupę ekspertów w ramach Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych.

14 SWD(2018) 125 final.

15 COM(2017) 477 final z 13.9.2017, wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie „Agencji UE ds. Bezpieczeństwa Cybernetycznego" ENISA, uchylenia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 oraz certyfikacji bezpieczeństwa technologii informacyjno-komunikacyjnych („akt ws. cyberbezpieczeństwa").

16 COM (2018) 233 final z 25.4.2018 w sprawie umożliwienia transformacji cyfrowej opieki zdrowotnej i społecznej na jednolitym rynku cyfrowym;
wzmacniania pozycji obywateli i budowania zdrowszego społeczeństwa.

17 COM(2018) 22 final z 17.1.2018, Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej.

18 COM(2017) 479 final z 13.9.2017, Inwestowanie w inteligentny, innowacyjny i zrównoważony przemysł. Odnowiona strategia dotycząca polityki przemysłowej UE.

19 COM(2016) 180 final z 19.4.2016, Cyfryzacja europejskiego przemysłu. Pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego.

20 http://www.oecd.org/gov/digital-government/Recommendation-digital-government-strategies.pdf

- **Spójność z innymi obszarami polityki Unii**

Program „Cyfrowa Europa” stanowi uzupełnienie i współgra z szeregiem innych instrumentów zaproponowanych w wieloletnich ramach finansowych na okres po 2020 r., w szczególności: programem „Horyzont Europa”, instrumentem „Łącząc Europę” (CEF), programem „Kreatywna Europa” (w tym podprogramem „Media”), Funduszem InvestEU, COSME, programem na rzecz jednolitego rynku, Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskim Funduszem Społecznym Plus (w tym inicjatywą na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, komponentem „Zdrowie” i inicjatywą w zakresie podstawowych umiejętności cyfrowych), Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), Erasmus, Europejskim Funduszem Dostosowania do Globalizacji (podstawowe i zaawansowane umiejętności cyfrowe), Funduszem Zintegrowanego Zarządzania Granicami, Funduszem Bezpieczeństwa Wewnętrznego, działaniem na rzecz środowiska i klimatu (w tym inicjatywą w zakresie efektywności energetycznej) i Europejskim Funduszem Morskim i Rybackim.

Synergie między tymi programami umożliwią osiągnięcie korzyści skali, przyczynią się do większej spójności prowadzonych inwestycji oraz zapewnią większą wartość obywatelom i podmiotom gospodarczym. Umożliwią zwiększenie oddziaływania unijnych inwestycji w technologie cyfrowe w warunkach lokalnych, dzięki czemu krajowe i regionalne inwestycje w technologie cyfrowe będę mogły stanowić skuteczniejsze uzupełnienie działań podejmowanych na poziomie UE.

Zwiększając wpływ i skuteczność środków publicznych dzięki praktycznym powiązaniom między poszczególnymi programami, UE będzie w stanie sprostać wyzwaniom ery cyfrowej w bardziej ukierunkowany i racjonalny sposób oraz budować lub wzmacniać ekosystemy wspierające cyfryzację, tworząc więcej miejsc pracy i przyczyniając się do zwiększenia wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W trakcie realizacji programu „Cyfrowa Europa” nacisk kładziony będzie na utrzymanie konkurencji w ramach rynku wewnętrznego.

W poniższej sekcji przedstawiono najważniejsze komplementarności i synergie między programem „Cyfrowa Europa” i instrumentami, które są najistotniejsze w kontekście technologii cyfrowych i do których zaliczają się w szczególności: program „Horyzont Europa”, instrument „Łącząc Europę”, EFRR i program UE na rzecz wartości, jak również program na rzecz jednolitego rynku.

Kilka obszarów tematycznych uwzględnionych w **programie „Horyzont Europa”** i w programie „Cyfrowa Europa” pokrywa się ze sobą w tym sensie, że w obu programach przewiedziano działania z zakresu obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa, natomiast rodzaje wspieranych działań, oczekiwane rezultaty tych programów oraz ich logika interwencji różnią się między sobą i są względem siebie komplementarne. Program „Horyzont Europa” będzie jedynym centralnie zarządzanym unijnym programem wspierającym badania i rozwój technologiczny oraz głównym programem w zakresie demonstracji, działań pilotażowych, inicjatyw służących weryfikacji poprawności projektów oraz testów i innowacji, w tym działań poprzedzających komercyjne wykorzystanie. Program „Cyfrowa Europa” koncentrować się natomiast będzie na budowaniu zdolności i infrastruktury cyfrowej na dużą skalę, mając na celu szerokie upowszechnienie i wdrożenie w całej Europie istniejących lub sprawdzonych innowacyjnych rozwiązań cyfrowych o krytycznym znaczeniu.

Jako przykład synergii między tymi programami można wskazać sytuację, w której nowe technologie cyfrowe opracowane w ramach programu „Horyzont Europa” będą stopniowo przyjmowane i wdrażane w ramach programu „Cyfrowa Europa”. Podobnie zdolności i infrastruktura opracowane w ramach programu „Cyfrowa Europa” zostaną udostępnione na

potrzeby społeczności naukowców i innowatorów, w tym na potrzeby działań wspieranych w ramach programu „Horyzont Europa”. Uzupełnieniem i rozwinięciem inicjatyw przewidzianych w programie „Horyzont Europa”, wspierających rozwój umiejętności cyfrowych, w tym inicjatyw realizowanych w centrach kolokacji działających w ramach EIT Digital przy Europejskim Instytucie Innowacji i Technologii, będą działania wspierane w ramach programu „Cyfrowa Europa”, służące budowie zdolności w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych. Ośrodki EIT skupiają studentów, naukowców, inżynierów i specjalistów ds. rozwoju biznesu z myślą o wspólnym opracowywaniu innowacyjnych projektów i współpracy przy ich realizacji oraz tworzeniu i wspieraniu podmiotów gospodarczych. W celu zapewnienia ścisłej koordynacji mechanizmów realizacji programów procedury operacyjne dla obu programów zostaną ujednolicone.

Program „Cyfrowa Europa” stanowi uzupełnienie działań przewidzianych w Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej, zwłaszcza działań, które wymagają posiadania zaawansowanych umiejętności cyfrowych w dziedzinie obliczeń wielkiej skali, analizy dużych zbiorów danych, technologii rozproszonego rejestru, robotyki i sztucznej inteligencji.

Instrument „Łącząc Europę” zapewni infrastrukturę fizyczną na potrzeby sieci szerokopasmowych o dużej przepustowości, które są niezbędne, aby umożliwić wdrożenie usług i technologii cyfrowych zaproponowanych w programie „Cyfrowa Europa”. Instrument „Łącząc Europę” zapewni wsparcie dla infrastruktury krytycznej w sektorach, w których wymagany jest odpowiedni poziom cyberbezpieczeństwa, i w związku z tym będzie polegał na wdrożeniach przeprowadzonych w ramach programu „Cyfrowa Europa”. W przyszłości wsparcie w procesie wdrażania usług cyfrowych w obszarach interesu publicznego zapewniać będzie wyłącznie program „Cyfrowa Europa”.

EFRR ma na celu wspieranie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej we wszystkich regionach UE ze szczególnym uwzględnieniem regionów słabiej rozwiniętych. EFRR przyczynia się do rozwoju gospodarczego opartego na innowacjach, będącego wynikiem cyfryzacji przemysłu, jak określono w strategiach inteligentnej specjalizacji[21] (w tym wspiera komplementarne inwestycje w tworzenie i usprawnienie centrów innowacji cyfrowych). EFRR służy również wsparciem przy wdrażaniu rozwiązań cyfrowych, w tym rozwiązań z zakresu cyberbezpieczeństwa, w ramach realizacji priorytetów UE w dziedzinie modernizacji administracji publicznych, zrównoważonego transportu, usprawnienia systemu opieki zdrowotnej i społecznej, transformacji energetyki, gospodarki o obiegu zamkniętym i kształcenia[22]. Dzięki temu przyczynia się do ukończenia budowy jednolitego rynku cyfrowego, w szczególności na szczeblu regionalnym i lokalnym. Program „Cyfrowa Europa” stanowić będzie uzupełnienie lokalnych inwestycji w celu udostępnienia istniejącego zaplecza technologicznego reszcie Europy poprzez tworzenie sieci i identyfikowanie zdolności cyfrowych.

Ponadto program „Cyfrowa Europa” pośrednio przyczyni się do realizacji celów komunikatu „Silniejsze i odnowione partnerstwo strategiczne z regionami najbardziej oddalonymi UE”[23], w którym dostępność cyfrową i umiejętności cyfrowe uznano za najważniejsze warunki decydujące o rozwoju tych regionów.

---

21 COM(2017) 376 final „Zwiększanie innowacyjności europejskich regionów: Strategie na rzecz trwałego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu”.

22 COM(2018) 372 final „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności”, 29 maja 2018 r.

23 COM(2017) 623 final.

Między programem „Cyfrowa Europa” a programem **„Kreatywna Europa”**, a zwłaszcza jego podprogramem „MEDIA” i jego komponentami międzysektorowymi, istnieją oczywiste synergie. Podprogram „MEDIA” wspiera ukierunkowane działania (np. dostęp do treści, promocję i rozwój widowni), pobudzając konkurencyjność europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, zwłaszcza sektora audiowizualnego, oraz wspierając ich dostosowanie się do otoczenia cyfrowego. Komponenty międzysektorowe służą – jako jeden z priorytetów – lepszemu zrozumieniu dynamiki mediów cyfrowych oraz transformacji cyfrowej europejskiego sektora mediów informacyjnych. Program „Cyfrowa Europa” wspierać będzie te komponenty poprzez zapewnienie szerokiego dostępu do najnowocześniejszych technologii, standardów (w razie potrzeby) oraz infrastruktury niezbędnej do budowania zdolności.

Należy dążyć do zapewnienia spójności między programem „Cyfrowa Europa” i **programem na rzecz jednolitego rynku**. Na przykład ochronę konsumentów należy osiągnąć poprzez uwzględnienie tej kwestii na etapie projektowania rozwiązań, zwłaszcza jeśli chodzi o bezpieczeństwo produktu w kontekście gospodarki cyfrowej, cyberbezpieczeństwa i sztucznej inteligencji. Oba programy powinny się uzupełniać, jeśli chodzi o podmioty uczestniczące w ich realizacji oraz rodzaje nowych zagrożeń, jakie stwarzają te nowe technologie. Badania naukowe nad rynkami cyfrowymi prowadzone w ramach obu programów również powinny się wzajemnie wspierać.

Program „Cyfrowa Europa” będzie promował rozwój zaawansowanych umiejętności cyfrowych, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności związanych z zakresem tego programu, a mianowicie cyberbezpieczeństwem, sztuczną inteligencją i obliczeniami wielkiej skali. W tym względzie będzie stanowić uzupełnienie **Europejskiego Funduszu Społecznego Plus**, który zapewniać będzie wsparcie dla kształcenia i szkolenia w zakresie podstawowych i średnich kwalifikacji, a także **Europejskiego Funduszu Dostosowania do Globalizacji**, który będzie finansował szkolenia informatyczne dla zwolnionych pracowników na wszystkich poziomach umiejętności.

Należy zapewnić synergię i komplementarność między programem „Cyfrowa Europa” a programem **Erasmus** z korzyścią dla obu tych programów. Program Erasmus przyczynia się do rozwoju i nabywania umiejętności poprzez mobilność edukacyjną i współpracę w dziedzinie kształcenia, szkolenia, młodzieży i sportu.

Wreszcie, jeśli chodzi o udział podmiotów mających siedzibę w państwach nienależących do UE, realizacja programu „Cyfrowa Europa” będzie koordynowana z instrumentami finansowania zewnętrznego takimi jak Instrument Pomocy Przedakcesyjnej i Instrument Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej.

Wniosek Komisji dotyczący wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 zawiera bardziej ambitny cel zakładający uwzględnienie kwestii związanych ze zmianą klimatu we wszystkich programach UE, zgodnie z którym na realizację celów w zakresie klimatu należy docelowo przeznaczać 25 % środków z unijnego budżetu. Wkład niniejszego programu w osiągnięcie tego docelowego poziomu wydatków będzie monitorowany za pośrednictwem unijnego systemu klasyfikacji wydatków związanych z klimatem na odpowiednim poziomie dezagregacji, w tym poprzez stosowanie bardziej precyzyjnych metod, o ile są one dostępne. Komisja będzie w dalszym ciągu corocznie przedstawiać informacje na temat tych wydatków (w ramach środków na zobowiązania) w kontekście rocznego projektu budżetu.

W celu wsparcia pełnego wykorzystania potencjału programu pod względem realizacji celów w zakresie klimatu Komisja będzie dążyć do identyfikacji odpowiednich działań na etapie przygotowywania programu, jego realizacji, przeglądu i oceny.

Działania realizowane w ramach programu należy wykorzystywać w sposób proporcjonalny w celu wyeliminowania niedoskonałości rynku lub poprawy niekorzystnych warunków inwestycyjnych, przy czym nie powinny one pokrywać się z finansowaniem społecznościowym lub prywatnym, powinny natomiast wnosić wyraźną unijną wartość dodaną. Zapewni to spójność między działaniami prowadzonymi w ramach programu i unijnymi zasadami dotyczącymi pomocy państwa i pozwoli uniknąć nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

Niniejszy program jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

- **Podstawa prawna**

Ze względu na szeroki charakter interwencji w ramach programu „Cyfrowa Europa" podstawę programu stanowią następujące postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE):

- art. 173 ust. 3 TFUE – w odniesieniu do większości działań podejmowanych w ramach programu;
- art. 172 TFUE – w szczególności w odniesieniu do transformacji cyfrowej obszarów interesu publicznego.

- **Pomocniczość**

W programie postawiono sobie za cel wykorzystanie synergii, której źródłem jest suma podstawowych elementów gospodarki cyfrowej o zasadniczym znaczeniu: inteligentnej infrastruktury obliczeniowej i infrastruktury danych, cyberbezpieczeństwa, sztucznej inteligencji, zaawansowanych umiejętności cyfrowych i zastosowań tych technologii w przemyśle i obszarach interesu publicznego. Te filary, wspierane w ramach jednego spójnego mechanizmu, przyczynią się do powstania prosperującej gospodarki opartej na danych, wspierać będą włączenie społeczne, dadzą impuls do realizacji innowacyjnych projektów[24] oraz zapewnią odpowiedni podział wartości.

Program „Cyfrowa Europa" opracowano w reakcji na nową wizję polityczną przewidującą wspólną odpowiedź na wyzwania, którym dotychczas poszczególne państwa musiały zasadniczo sprostać własnymi siłami, ponieważ żadne państwo członkowskie czy przedsiębiorstwo nie jest w stanie samodzielnie dokonać inwestycji w technologie cyfrowe o niezbędnej skali i krytycznym znaczeniu bądź rozwinąć tych technologii do poziomu gwarantującego ich sukces. **Jeżeli UE nie podejmie wyzwania, inwestycje te nie ziszczą się w wymaganym zakresie, a Unii Europejskiej zagrozi utrata konkurencyjności.**

Interwencja na szczeblu UE jest konieczna, aby zaplanować, wspólnie sfinansować i skoordynować działania w skali, która pozwoli sprostać tym wyzwaniom, oraz zapewnić, by korzyści płynące z zastosowania nowych technologii cyfrowych odczuła cała Europa. Wielostronne skoordynowane działanie może również pomóc uniknąć powielania stosowanych środków, wykorzystać synergie poprzez uzależnienie finansowania od

[24] Na przykład wprowadzenie fakturowania elektronicznego w całej UE oznaczałoby udostępnienie cyfrowych usług publicznych przedsiębiorstwom, które posiadają niezbędne możliwości łączenia się z internetem oraz wykwalifikowanych pracowników, przy jednoczesnym zagwarantowaniu zaufania publicznego, a przez to wsparcia dla transakcji w bezpiecznym otoczeniu.

spełnienia warunków ramowych, zapewnić interoperacyjność oraz uniknąć wykluczenia pewnych obszarów lub głębokiej przepaści cyfrowej między obszarami geograficznymi.

Wszystkie te działania łącznie przyczynią się do szybszego wprowadzenia i upowszechnienia nowych technologii, zapewnią strategiczną przewagę europejskim przedsiębiorstwom oraz zagwarantują obywatelom Unii lepszej jakości usługi publiczne, a także przyniosą większe możliwości opracowywania przełomowych rozwiązań stanowiących odpowiedź na wyzwania społeczne (opieka zdrowotna, wykrywanie i diagnoza chorób, zmiana klimatu, efektywne gospodarowanie zasobami itp.), podnosząc ogólną jakość życia w każdym obszarze w całej Unii.

- **Proporcjonalność**

Sektor publiczny wyraża zdecydowaną gotowość do uczestnictwa w transformacji cyfrowej na poziomie europejskim, a także gotowość do współinwestowania w budowanie i wzmacnianie zdolności cyfrowych UE. Oprócz silnego wsparcia politycznego dla interwencji ze strony **Rady Europejskiej** problematykę transformacji cyfrowej podjęły również Rada i Parlament Europejski, które wielokrotnie wzywały do pilnego ukończenia budowy jednolitego rynku cyfrowego i jego indywidualnych komponentów[25] [26] [27] [28].

Parlament wyraził w szczególności obawy, że środki przeznaczone na politykę cyfrową w budżecie UE są niewystarczające, aby wywrzeć realny wpływ, i uznał, że konieczne jest pobudzenie gospodarki europejskiej poprzez inwestycje produkcyjne[29] [30].

Na poziomie UE w marcu 2017 r. 29 państw zobowiązało się nawiązać współpracę w zakresie mobilności opartej na sieci[31], natomiast 16 państw członkowskich podjęło dotychczas zobowiązanie do współpracy między sobą nawzajem oraz z Komisją w celu **pozyskania i uruchomienia zintegrowanej światowej klasy infrastruktury w zakresie obliczeń wielkiej skali**[32]. W styczniu 2018 r. Komisja przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Obliczeń Wielkiej Skali „EuroHPC”[33].

Podczas drugiego Dnia Technologii Cyfrowych w dniu 10 kwietnia 2018 r. **28 państw europejskich[34] zobowiązało się do współpracy w dziedzinie sztucznej inteligencji** w celu zwiększania potencjału technologicznego i przemysłowego UE w tym obszarze i zapewnienia korzyści, jak niesie ta technologia, wszystkim obywatelom i przedsiębiorstwom[35]. Państwa europejskie zobowiązały się również do wspólnego opracowania zaawansowanych rozwiązań na potrzeby usług publicznych (np. poprzez rozwój europejskiej infrastruktury *blockchain* na potrzeby usług[36]), medycyny spersonalizowanej[37], opartej na danych opieki zdrowotnej

25 Konkluzje Rady z maja 2013 r. dotyczące komunikatu w sprawie chmury obliczeniowej, podkreślające rolę HPC w UE.

26 Konkluzje Rady z maja 2015 r. w sprawie cyfrowej transformacji europejskiego przemysłu (8993/15).

27 Konkluzje Rady z posiedzenia w dniu 23 stycznia 2018 r. (ECOFIN XX/18).

28 Konkluzje Rady w sprawie zdrowia w społeczeństwie cyfrowym – dokonywanie postępów w zakresie innowacji w dziedzinie zdrowia wykorzystujących potencjał danych; http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14078-2017-INIT/pl/pdf.

29 Sprawozdanie w sprawie europejskiej inicjatywy dotyczącej przetwarzania w chmurze (A8-0183/2017).

30 Rezolucja Parlamentu w sprawie robotyki i sztucznej inteligencji. (2015/2103(INL)).

31 List intencyjny w sprawie współpracy w zakresie testowania zautomatyzowanego transportu drogowego w transgranicznych ośrodkach podpisało 29 państw członkowskich UE i EOG. W tym względzie można również odwołać się do „Konkluzji Rady w sprawie cyfryzacji transportu” z dnia 5 grudnia 2017 r.

32 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/eu-ministers-commit-digitising-europe-high-performance-computing-power. Deklaracje podpisały: FR, DE, IT, LU, NL, PT, ES, BE, SL, BU, GR, CR, CY, CZ, CH, PL.

33 https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2018/EN/COM-2018-8-F1-EN-MAIN-PART-1.PDF

34 W tym Norwegia, lecz z wyłączeniem Chorwacji według stanu na dzień sporządzenia niniejszego dokumentu.

35 http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50951

36 Podpisana przez 22 europejskich państw: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50954

i społecznej oraz wspólnego monitorowania postępów w zakresie inwestycji w technologie cyfrowe. Wszystkie państwa członkowskie zaangażowały się w unijną inicjatywę w zakresie cyfryzacji przemysłu, podjąwszy stanowcze zobowiązanie do dalszej współpracy w celu optymalnego wykorzystania technologii cyfrowych w przedsiębiorstwach.

Konsultacje z zainteresowanymi stronami dowodzą również, że szereg kluczowych inwestycji najlepiej realizować jest na poziomie UE. Dziedziny, które wchodzą w zakres programu, to dziedziny, w których powodzenie zależy od skali podejmowanych działań, czy to w przypadku nabywania niezbędnych zdolności, czy też w przypadku ich wykorzystania w całej UE. Zważywszy, że wiedza i know-how w zakresie zaawansowanych technologii cyfrowych nie są dostępne we wszystkich regionach Europy, działania podejmowane na szczeblu UE, w szczególności polegające na stworzeniu sieci centrów innowacji cyfrowych, mogą zapewnić dostępność takiej wiedzy w każdym regionie.

Z uwagi na pilny charakter sytuacji oraz skalę wymaganych inwestycji, istnieją mocne argumenty przemawiające za podjęciem interwencji na szczeblu UE w celu wspólnego finansowania i koordynacji działań na skalę umożliwiającą sprostanie wyzwaniom związanym z transformacją cyfrową. Powinno to zapewnić możliwość czerpania korzyści z nowych technologii cyfrowych w całej Europie. Skoordynowane działanie może pomóc uniknąć powielania stosowanych środków, wykorzystać synergie poprzez uzależnienie finansowania od spełnienia warunków ramowych, zapewnić interoperacyjność oraz zapobiec wykluczeniu pewnych obszarów lub wyeliminować głęboką przepaść cyfrową między obszarami geograficznymi.

Wezwanie do zwiększenia inwestycji należy teraz przełożyć na działania osadzone w unijnych ramach inwestycyjnych. Przedsiębiorstwa i obywatele muszą usłyszeć wyraźny przekaz, że UE inwestuje w ich przyszłość, zapewnia przewidywalność i wspiera mechanizmy wprowadzone w celu przeprowadzenia złożonego procesu transformacji cyfrowej. Zadaniem Europy jest podejmowanie odpowiednich działań i uwypuklenie swojej roli w trakcie całego tego procesu.

Ze względu na to, że transformacja cyfrowa stała się istotnym czynnikiem wzrostu gospodarczego, rozwoju społecznego i przejścia na zrównoważoną gospodarkę, ujawniła się krytyczna rozbieżność w sposobie, w jaki UE i państwa członkowskie rozdzielają środki na technologie cyfrowe. Dotychczasowych ram inwestycyjnych nie opracowano z myślą o budowaniu zdolności cyfrowych w skali UE oraz o optymalnym wykorzystaniu tych zdolności. W związku z tym UE potrzebuje nowego, zintegrowanego i ambitnego programu finansowania mającego na celu wspieranie wdrażania i optymalnego wykorzystania zdolności cyfrowych stanowiących podstawę innowacji w obszarach interesu publicznego i działalności gospodarczej.

- **Wybór instrumentu**

Program jest realizowany w drodze rozporządzenia.

[37] Podpisana przez 13 europejskich państw: http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=50964

3. WYNIKI OCEN RETROSPEKTYWNYCH, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

- **• Oceny retrospektywne/oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa**

Z uwagi na fakt, że program „Cyfrowa Europa" jest nowym programem, podstawy niniejszego wniosku nie stanowi konkretna ocena śródokresowa. Doświadczenia, którymi kierowano się przy opracowywaniu programu, odwołują się natomiast do ocen ściśle powiązanych programów i inicjatyw, zwłaszcza śródokresowej oceny instrumentu „Łącząc Europę"[38] i przeglądu śródokresowego jednolitego rynku cyfrowego[39].

Szczególne znaczenie ma jednak wynik oceny śródokresowej instrumentu „Łącząc Europę", w której stwierdzono, że wysiłek poświęcony w ramach tego programu zdolnościom cyfrowym i infrastrukturze cyfrowej mógł **jedynie stanowić wsparcie dla pierwszych kroków** w kierunku transformacji cyfrowej obszarów interesu publicznego w skali całej UE[40]. Podkreślono w niej, że dostępne poziomy finansowania w ramach instrumentu „Łącząc Europę" pozwoliły dotychczas tylko częściowo zaspokoić obecne potrzeby, a ponadto ramy instrumentu „Łącząc Europę" ograniczają zdolność programu do dostosowania się do najnowszych osiągnięć technologicznych i nowych priorytetów politycznych (na przykład wyzwań związanych z cyberbezpieczeństwem). Ocena wykazała również **zdecydowaną gotowość państw członkowskich do wspólnego zaangażowania się** w proces transformacji cyfrowej.

- **Konsultacje z zainteresowanymi stronami**

W ramach oceny skutków przeprowadzono szereg działań konsultacyjnych, aby zapewnić systematyczne uwzględnianie opinii zainteresowanych stron w procesie opracowywania programu UE na okres po 2020 r. na potrzeby programu „Cyfrowa Europa". Działania te przybierały różne formy i obejmowały m.in.: konferencje i wydarzenia z udziałem zainteresowanych stron, posiedzenia grup ekspertów, konsultacje internetowe, warsztaty, spotkania i seminaria oraz analizy dokumentów prezentujących stanowiska poszczególnych podmiotów.

Wyniki konsultacji z zainteresowanymi stronami wskazują na poparcie dla bardziej skutecznego, mniej fragmentarycznego podejścia do maksymalizacji korzyści płynących z transformacji cyfrowej dla wszystkich europejskich obywateli i przedsiębiorstw w UE. Jest to szczególnie istotne w odniesieniu do głównych filarów programu „Cyfrowa Europa", tj. obliczeń wielkiej skali, cyberbezpieczeństwa i sztucznej inteligencji, a także zaawansowanych umiejętności i transformacji cyfrowej obszarów interesu publicznego.

- **Ocena skutków**

Sprawozdanie z oceny skutków zostało przeanalizowane przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej w dniu 25 kwietnia 2018 r. Rada wydała opinię negatywną.

Po wydaniu przez Radę opinii negatywnej sprawozdanie poddano gruntownej rewizji i dogłębnie zmieniono jego strukturę, aby lepiej opisać, w jaki sposób wniosek opiera się na istniejących programach związanych z technologiami cyfrowymi. Podano kilka przykładów podobnych działań w państwach trzecich lub państwach członkowskich. Dodano również

38 https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/consultations/mid-term-evaluation-connecting-europe-facility-cef_pl

39 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-single-market-mid-term-review

40 COM(2018) 44 final.

szczegółowe informacje dotyczące rozgraniczenia obszarów obowiązywania niniejszego programu i programu „Horyzont Europa” w uzgodnieniu z DG RTD. Wyjaśniono również logikę interwencji i kwestie dotyczące niedoskonałości rynku oraz luki inwestycyjnej wyższego szczebla w poszczególnych obszarach. W odniesieniu do każdego z proponowanych działań przedstawiono również bardziej szczegółowe informacje na temat trybu ich realizacji. W nowych sekcjach objaśniono bardziej szczegółowo, jakie cele mają zostać osiągnięte dzięki zwiększeniu finansowania, których nie można osiągnąć przy zastosowaniu obecnych mechanizmów interwencji w różnych filarach. Podano kilka przykładów podobnych udanych działań w USA i w Europie. Zmienioną ocenę skutków ponownie przedłożono w dniu 5 maja 2018 r.

W dniu 8 maja 2018 r. otrzymano pozytywną opinię[41] (z zastrzeżeniami) Rady ds. Kontroli Regulacyjnej, przy założeniu że w sprawozdaniu z oceny skutków wprowadzone zostaną zmiany, aby uwzględnić zalecenia Rady. Sprawozdanie odpowiednio zmieniono: tekst zweryfikowano w celu doprecyzowania, co stanowi podstawę wniosku oraz co jest nowym elementem, a także w celu lepszego wyjaśnienia, dlaczego program „Cyfrowa Europa” jest lepszym kanałem wsparcia proponowanych środków; dodano nową sekcję dotyczącą zaangażowania państw członkowskich, aby lepiej opisać polityczne poparcie dla proponowanych środków i zobowiązania państw członkowskich; rozbudowano sekcję dotyczącą zasad konkurencji i zakłócenia na rynku; dodano nową sekcję, w której zawarto przykład planowanego mechanizmu przewidującego płatność za każdorazowe skorzystanie z oferowanych rozwiązań technologicznych (tzw. mechanizm *pay per use*).

- **Uproszczenie**

Zapewniono pełną spójność z obecnym i przyszłym rozporządzeniem finansowym. Przewidziane wyjątki albo są wyraźnie dopuszczone w odpowiednich aktach prawnych, albo istnieje w ich przypadku precedens. Ponadto wprowadzono następujące uproszczenia:

- elastyczność w przyznawaniu środków budżetowych wprowadzono na poziomie celów szczegółowych;
- zakres interwencji określono na poziomie celów ogólnych, szczegółowych i operacyjnych. Kryteria kwalifikowalności, stawki finansowania w odniesieniu do dotacji oraz inne elementy procesu realizacji zostaną określone w programach prac. Elastyczność ta jest równoważona poprzez zapewnienie zaangażowania państw członkowskich w realizację programu w ramach grupy ekspertów wysokiego szczebla;
- finansowanie przewidziane w ramach programu może przybierać każdą z form określonych w rozporządzeniu finansowym.

Program będzie realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z odpowiednimi podmiotami lub organami, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) [nowy art. 61 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia finansowego.

Na podstawie analizy kosztów i korzyści przeprowadzonej w odniesieniu do agencji wykonawczych na początku programu „Horyzont 2020” oraz przy okazji przeglądów

41 http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2017&serviceId=&s=Chercher&language=pl

śródokresowych instrumentu „Łącząc Europę” i programu „Horyzont 2020” domyślną metodą realizacji programu byłoby zarządzanie bezpośrednie. Główną korzyścią wynikającą z bezpośredniego zarządzania jest to, że umożliwia ono ścisłą kontrolę nad kierunkiem polityki oraz szybkie udzielanie unijnego wsparcia.

Zarządzanie pośrednie powinno być wykorzystywane jako uzupełniający tryb realizacji zadań związanych z wykonywaniem budżetu, przewidzianych w akcie podstawowym dotyczącym programu. Chociaż za wykonanie budżetu odpowiedzialna pozostaje Komisja, powierzenie podmiotom zadań związanych z wykonaniem budżetu zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego zapewnia pełną współpracę danego podmiotu w zakresie ochrony interesów finansowych Unii. W przypadku powierzenia podmiotom wspomnianych zadań w ramach zarządzania pośredniego konieczne będzie również zagwarantowanie przejrzystego, niedyskryminacyjnego, sprawnego i skutecznego procesu.

- **Prawa podstawowe**

Proponowane przepisy dotyczące programu „Cyfrowa Europa” zapewniają pełne poszanowanie praw i zasad ustanowionych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej i przyczyniają się do realizacji kilku z tych praw. W szczególności celem niniejszego programu jest zapewnienie wolności wypowiedzi i informacji, egzekwowanie zakazu dyskryminacji, zagwarantowanie prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu, jak przewidziano w art. 11, 21 i 47 Karty. Program dąży również do umocnienia wolności prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z prawem Unii Europejskiej oraz ustawodawstwami i praktykami krajowymi (art. 16). W ramach programu zapewnia się również ochronę danych osobowych zgodnie z art. 8 Karty, ochronę zdrowia zgodnie z art. 35 Karty oraz ochronę konsumentów zgodnie z art. 38 Karty.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Zgodnie z wnioskiem Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027[42] (COM (2018) XXX) pula środków finansowych na program wynosi 9 194 000 000 EUR według cen bieżących, a jej orientacyjny podział przedstawiono we wniosku (zob. art. 4 wniosku).

Dalsze informacje zawarto w ocenie skutków finansowych regulacji załączonej do niniejszego wniosku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- **Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania**

Bez uszczerbku dla możliwości zapewnienia finansowania w jakiejkolwiek formie określonej w rozporządzeniu finansowym w założeniu program ma być realizowany zgodnie z poniższym opisem. Jak już wspomniano, nacisk kładziony będzie na utrzymanie konkurencji w ramach rynku wewnętrznego:

1. Jeżeli chodzi o **obliczenia wielkiej skali**, za najbardziej skuteczny i efektywny instrument realizacji celów inicjatywy EuroHPC uznaje się kontynuację Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC, które jest obecnie przedmiotem rozmów z Radą, w szczególności w celu koordynowania krajowych i unijnych strategii i inwestycji

[42] COM/2018/321 final: Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Nowoczesny budżet dla Unii, która chroni, wspiera i broni. Wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027”, 2 maja 2018 r.

w infrastrukturę na potrzeby obliczeń wielkiej skali oraz badania i rozwój, łączenia zasobów pochodzących z funduszy publicznych i prywatnych oraz ochrony interesów gospodarczych i strategicznych Unii[43]. Oczekuje się, że na budżet tego wspólnego przedsięwzięcia złożą się środki pochodzące zarówno z programu „Cyfrowa Europa", jak i z programu „Horyzont Europa".

2. Wspólne zamówienia lub dotacje związane z działaniami w zakresie **sztucznej inteligencji** byłyby udzielane w drodze zarządzania bezpośredniego.

3. Działania związane z **cyberbezpieczeństwem** byłyby realizowane w drodze zarządzania bezpośredniego lub pośredniego.

4. Finansowanie związane z rozwojem **zaawansowanych umiejętności cyfrowych** byłoby wdrażane przede wszystkim za pośrednictwem centrów innowacji cyfrowych, określonych w art. [16] i omówionych poniżej, oraz odpowiednich ośrodków kompetencji. Program prac zostanie przygotowany przez Komisję we współpracy z wyżej wymienionymi właściwymi ośrodkami kompetencji, które w ten sposób będą mogły zapewnić wkład niezbędny do zagwarantowania spójności interwencji w dziedzinie zaawansowanych umiejętności cyfrowych z najnowszymi osiągnięciami technologicznymi. Ma to na celu zapewnienie szybkiej reakcji na dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy.

5. Finansowanie dotyczące **transformacji cyfrowej obszarów interesu publicznego** mogłoby nadal być zarządzane bezpośrednio. Zarządzanie przez Komisję Europejską będzie w dalszym ciągu stosowane w odniesieniu do opracowywania rozwiązań, aby zapewnić wspólne projektowanie planowanych rozwiązań i zagwarantować interoperacyjność ich architektury.

   Niezależnie od powyższego zarządzanie określonymi sektorowymi platformami usług podstawowych mogłoby zostać przeniesione – w zakresie zarządzania operacyjnego – do istniejących już agencji, jeżeli możliwość tę przewidziano już w zakresie ich kompetencji.

6. **Cyfryzacja przemysłu** będzie realizowana za pośrednictwem centrów innowacji cyfrowych. Centra innowacji cyfrowych będą rozpowszechniały zdolności cyfrowe, w szczególności w zakresie obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa i umiejętności cyfrowych, w całej gospodarce, umożliwiając transformację cyfrową przemysłu i organizacji sektora publicznego. Centra innowacji cyfrowych zapewniają dostęp do wiedzy technologicznej i zaplecza doświadczalnego, umożliwiając organizacjom lepszą ocenę zasadności projektów z zakresu transformacji cyfrowej. Usługi w zakresie testów i doświadczeń świadczone przez centra innowacji cyfrowych mogą obejmować inne technologie prorozwojowe konieczne do wdrożenia kompletnych rozwiązań w zakresie transformacji cyfrowej. Sieć centrów innowacji cyfrowych zostanie utworzona tak, aby zapewniać jak najszerszy zasięg geograficzny w Europie. Dotacje związane z centrami innowacji cyfrowych będą przyznawane bezpośrednio przez Komisję.

Tryby realizacji programu będą miały na celu stworzenie silnych synergii między różnymi elementami programu. Opisano je bardziej szczegółowo w załączniku 4 do oceny skutków w odniesieniu do obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa.

[43] Ocena skutków towarzysząca dokumentowi „Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC" (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment).

W stosownych przypadkach przy realizacji programu możliwe również będzie wykorzystanie innych podstawowych technologii cyfrowych, które osiągają dojrzałość rynkową i były przedmiotem wcześniejszych inwestycji na poziomie UE, takich jak 5G, internet rzeczy i usługi w chmurze.

Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) został ustanowiony jako instrument służący za punkt odniesienia na potrzeby pomiaru postępów transformacji cyfrowej w UE. Instrument DESI opiera się na szeregu wskaźników opracowanych na podbudowie rygorystycznej analizy statystycznej. Dane będą również zbierane z innych źródeł, w tym z badań specjalnych.

Zdefiniowano wskaźniki produktu i oddziaływania odnoszące się do głównych obszarów programu (obliczenia wielkiej skali, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, zaawansowane umiejętności cyfrowe, wdrażanie oraz optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność).

Informacje zwrotne uzyskane w ramach corocznego monitorowania pozwolą na dostosowanie zarządzania programem i struktury programu stosownie do uzyskanych wyników. Istniejące wskaźniki mogą zostać zapożyczone z oficjalnych statystyk UE będących wynikiem corocznych analiz w zakresie ICT oraz z badania aktywności ekonomicznej ludności. Prowadzone mogą być badania specjalne. Uzupełnieniem danych gromadzonych w ramach DESI będą informacje wygenerowane w ramach samego programu.

Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r.[44], w którym trzy instytucje potwierdziły, że oceny istniejącego prawodawstwa i polityki powinny stanowić podstawę oceny skutków wariantów dalszych działań, Komisja przeprowadzi ocenę okresową i końcową na poziomie poszczególnych filarów oraz na poziomie programu. Ocenie będą podlegać wyniki programów w terenie i będzie się ona opierać na wskaźnikach i poziomach docelowych oraz szczegółowej analizie stopnia, w jakim program można uznać za odpowiedni, skuteczny, wydajny, spójny z polityką UE w innych dziedzinach i zapewniający odpowiednio wysoką unijną wartość dodaną. Oceny będą obejmować wnioski z dotychczasowych doświadczeń w celu wykrycia wszelkich problemów lub możliwości dalszej poprawy działań lub ich rezultatów oraz w celu maksymalnego zwiększenia ich wykorzystania/oddziaływania. Wnioski z ocen, wraz z uwagami, zostaną przekazane Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, Komitetowi Regionów i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu.

[44] Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

2018/0227 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 172 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[45],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[46],

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu [odniesienie do aktualizacji zgodnie z nowym porozumieniem międzyinstytucjonalnym: pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami[47]] dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas rocznej procedury budżetowej.

(2) Do tego programu zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/… [nowe RF] („rozporządzenie finansowe”). Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji, nagród, zamówień, wykonania pośredniego, pomocy finansowej, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych.

(3) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013[48], rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95[49], rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96[50] i rozporządzeniem

---

45 Dz.U. C […] z […], s. […].

46 Dz.U. C […] z […], s. […].

47 *Odniesienie do aktualizacji:* Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1. *Porozumienie jest dostępne na stronie:* http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2013.373.01.0001.01.POL&toc=OJ%3AC%3A2013%3A373%3ATOC

48 Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1–22. Rozporządzenie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R0883&rid=1

49 Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1–4. Rozporządzenie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31995R2988&rid=1

50 Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2–5. Rozporządzenie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996R2185&rid=1

(UE) 2017/1939[51] interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom, w tym nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniu (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiekolwiek inne nielegalne działanie naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne przestępstwa naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371[52]. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.

(4) Zgodnie z [*odniesienie do aktualizacji zgodnie z nową decyzją w sprawie KTZ*: art. 88 decyzji Rady //UE[53]] osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich (KTZ) powinny kwalifikować się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.

(5) Zgodnie z pkt 22 i 23 Porozumienia międzyinstytucjonalnego w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.[54] istnieje potrzeba oceny niniejszego programu w oparciu o informacje gromadzone w ramach szczególnych wymogów w zakresie monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. W stosownych przypadkach wymogi takie mogą obejmować wymierne wskaźniki służące jako podstawa do oceny rzeczywistych skutków programu.

(6) Podczas Tallińskiego Szczytu Cyfrowego[55], który odbył się we wrześniu 2017 r., a także w konkluzjach Rady Europejskiej[56] z dnia 19 października 2017 r. zwrócono uwagę na konieczność podjęcia przez Europę inwestycji w cyfryzację europejskich gospodarek oraz wyeliminowania niedoboru wykwalifikowanej siły roboczej, aby utrzymać, a nawet podnieść konkurencyjność europejskiej gospodarki, jakość naszego życia oraz tkanki społecznej. Rada Europejska stwierdziła, że transformacja cyfrowa daje ogromne możliwości pod względem innowacji, wzrostu gospodarczego i tworzenia miejsc pracy oraz przyczyni się do zwiększenia globalnej

---

51 Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1–71. Rozporządzenie jest dostępne na stronie: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017R1939&rid=1

52 Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

53 Decyzja Rady / /UE.

54 Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.; Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1–14.

55 https://www.eu2017.ee/news/insights/conclusions-after-tallinn-digital-summit

56 https://www.consilium.europa.eu/media/21620/19-euco-final-conclusions-en.pdf

konkurencyjności UE, a także zwiększy różnorodność twórczą i kulturową. Aby wykorzystać te możliwości, należy wspólnie podjąć niektóre wyzwania wynikające z transformacji cyfrowej oraz dokonać przeglądu polityk, na które wpływ ma transformacja cyfrowa.

(7) Rada Europejska uznała w szczególności, że Unia powinna pilnie ustosunkować się do nowych tendencji, w tym w dziedzinach takich jak sztuczna inteligencja i technologie rozproszonego rejestru (np. *blockchain*), zapewniając jednocześnie wysoki poziom ochrony danych, praw cyfrowych i standardów etycznych. Rada Europejska zwróciła się do Komisji, by na początku 2018 r. przedstawiła europejskie podejście do problematyki sztucznej inteligencji, oraz wezwała Komisję, by zaprezentowała niezbędne inicjatywy na rzecz ulepszenia warunków ramowych umożliwiających UE badanie nowych rynków za pomocą opartych na ryzyku radykalnych innowacji i potwierdzenie wiodącej roli jej przemysłu.

(8) W komunikacie Komisji „Nowe, nowoczesne wieloletnie ramy finansowe dla Unii Europejskiej, która skutecznie realizuje swoje priorytety po 2020 r.”[57] wśród opcji do rozważenia w odniesieniu do przyszłych ram finansowych wymieniono program na rzecz transformacji cyfrowej w Europie, który przyniósłby „duże postępy na drodze do inteligentnego wzrostu w takich obszarach jak wysokiej jakości infrastruktura danych, łączność i bezpieczeństwo cyberprzestrzeni”. Celem tego programu byłoby zapewnienie wiodącej pozycji Unii w obszarze obliczeń superkomputerowych, internetu nowej generacji, sztucznej inteligencji, robotyki i dużych zbiorów danych. Przyczyniłby się on także do zwiększenia konkurencyjności przemysłu i przedsiębiorstw w gospodarce cyfrowej w Europie oraz miałby znaczący wpływ na zlikwidowanie niedoboru kwalifikacji w Unii.

(9) W komunikacie „W kierunku wspólnej europejskiej przestrzeni danych”[58] przewidziano zastosowanie nowego środka, stanowiącego kluczowy krok w kierunku stworzenia wspólnej przestrzeni danych w UE – jednolitego obszaru cyfrowego o skali, która umożliwi rozwój nowych produktów i usług w oparciu o dane.

(10) Ogólnym celem programu powinno być wspieranie procesu cyfrowej transformacji przemysłu oraz propagowanie pełniejszego wykorzystania przemysłowego potencjału, jaki drzemie w polityce z zakresu innowacji, badań i rozwoju technologicznego, z korzyścią dla przedsiębiorstw i obywateli w całej Unii. Program należy sformułować w podziale na pięć celów szczegółowych odzwierciedlających najważniejsze obszary polityki, a mianowicie: obliczenia wielkiej skali, cyberbezpieczeństwo, sztuczna inteligencja, zaawansowane umiejętności cyfrowe oraz wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność. We wszystkich tych obszarach program powinien również dążyć do skuteczniejszego skorelowania polityk na szczeblu Unii, państw członkowskich i regionów oraz do stworzenia puli zasobów prywatnych i przemysłowych w celu zwiększenia poziomu inwestycji i stopnia synergii.

Kluczową rolę w realizacji programu należy powierzyć centrom innowacji cyfrowych, które powinny wspierać przyswajanie na szeroką skalę zaawansowanych technologii cyfrowych przez przedsiębiorstwa, organizacje publiczne i środowiska akademickie. Sieć centrów innowacji cyfrowych powinna zapewniać jak najszerszy zasięg

[57] COM(2018) 98 final.

[58] COM (2018) 125 final.

geograficzny w Europie[59]. Pierwsza grupa centrów innowacji cyfrowych zostanie wybrana na podstawie wniosków państw członkowskich, a następnie sieć ulegnie rozbudowie w drodze otwartej i konkurencyjnej procedury. Centra innowacji cyfrowych będą służyć jako punkty dostępu do najnowszych rozwiązań cyfrowych, w tym rozwiązań z zakresu obliczeń wielkiej skali (HPC), sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa oraz do innych istniejących innowacyjnych technologii takich jak kluczowe technologie prorozwojowe, dostępnych również w placówkach typu *fab lab* czy *city lab*. Pełnić one będą funkcję pojedynczych punktów kompleksowej obsługi zapewniających dostęp do sprawdzonych technologii o zweryfikowanej skuteczności i upowszechniających otwarte innowacje. Będą również świadczyć wsparcie w dziedzinie zaawansowanych umiejętności cyfrowych. Sieć centrów innowacji cyfrowych powinna również umożliwić uczestnictwo regionów najbardziej oddalonych w jednolitym rynku cyfrowym.

(12) Program powinien być realizowany za pośrednictwem projektów rozwijających podstawowe zdolności cyfrowe i wspierających ich szerokie zastosowanie. Realizacja powinna być współfinansowana przez państwa członkowskie i, w razie potrzeby, przez sektor prywatny. Powinno to w szczególności wiązać się z koniecznością osiągnięcia masy krytycznej w zamówieniach publicznych, aby uzyskać lepszy stosunek jakości do ceny oraz zagwarantować, że dostawcy w Europie utrzymają się w czołówce postępu technologicznego.

(13) Cele polityczne niniejszego programu będą również realizowane za pośrednictwem instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych dostępnych w ramach segmentu(-ów) polityki […] Funduszu InvestEU.

(14) Działania realizowane w ramach programu należy wykorzystywać w sposób proporcjonalny w celu wyeliminowania niedoskonałości rynku lub poprawy niekorzystnych warunków inwestycyjnych, przy czym nie powinny one pokrywać się z finansowaniem społecznościowym lub prywatnym, powinny natomiast wnosić wyraźną unijną wartość dodaną.

(15) W celu osiągnięcia maksymalnej elastyczności w całym okresie realizacji programu i wygenerowania synergii między jego elementami składowymi realizacja każdego z celów szczegółowych może przebiegać za pośrednictwem wszystkich instrumentów dostępnych w ramach rozporządzenia finansowego. Stosowanym mechanizmem realizacji programu będzie zarządzanie bezpośrednie oraz zarządzanie pośrednie, w przypadku gdy zaistnieje konieczność połączenia finansowania unijnego z innymi źródłami finansowania lub gdy na potrzeby wykonania programu wymagane będzie utworzenie wspólnie zarządzanych struktur.

(16) Potencjał w zakresie **obliczeń wielkiej skali** i powiązanego przetwarzania danych, jakim dysponuje Unia, powinien umożliwić szersze wykorzystanie obliczeń wielkiej skali w przemyśle i, ogólniej, w obszarach interesu publicznego, aby wykorzystać niepowtarzalne szanse, jakie superkomputery stwarzają dla społeczeństwa w obszarach takich jak opieka zdrowotna, środowisko i bezpieczeństwo, jak również konkurencyjność przemysłu, a zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw.

(17) Poparcie dla interwencji Unii w tym obszarze wyraziły Rada[60] i Parlament Europejski[61]. Ponadto w 2017 r. dziewięć państw członkowskich podpisało deklarację

59 Jak wskazano w komunikacie „Cyfryzacja europejskiego przemysłu” (COM(2016) 180 final).

60

w sprawie EuroHPC[62] – wielostronne porozumienie międzyrządowe, w którym zobowiązały się one do współpracy z Komisją przy budowie i wdrażaniu najnowocześniejszej infrastruktury HPC i systemów przetwarzania danych w Europie, które miałyby być dostępne w całej Unii dla społeczności naukowej oraz partnerów publicznych i prywatnych.

(18) Jeżeli chodzi o realizację celu szczegółowego w zakresie obliczeń wielkiej skali, za najwłaściwszy mechanizm realizacji uznano wspólne przedsięwzięcie, które powinno w szczególności koordynować krajowe i unijne strategie i inwestycje w odniesieniu do infrastruktury na potrzeby obliczeń wielkiej skali oraz działalności badawczo-rozwojowej, łączyć zasoby finansowe pochodzące ze źródeł publicznych i prywatnych oraz chronić gospodarcze i strategiczne interesy Unii[63]. Ponadto ośrodki kompetencji HPC w państwach członkowskich będą świadczyć usługi z zakresu obliczeń wielkiej skali na rzecz przemysłu, środowiska akademickiego i administracji publicznych.

(19) Rozwijanie zdolności w zakresie **sztucznej inteligencji** stanowi kluczowy czynnik wspierający proces transformacji cyfrowej sektora publicznego i gospodarki. Coraz więcej autonomicznych robotów znajduje zastosowanie w fabrykach, operacjach głębinowych, domach, miastach i szpitalach. Komercyjne platformy wykorzystujące sztuczną inteligencję przeszły od fazy testów do etapu praktycznych zastosowań w obszarze opieki zdrowotnej i środowiska; wszyscy najwięksi producenci samochodów opracowują samochody autonomiczne, a techniki uczenia się maszyn stanowią nieodłączny aspekt wszystkich głównych platform internetowych i zastosowań wykorzystujących duże zbiory danych.

(20) Dostępność dużych zbiorów danych oraz zaplecza testowego i doświadczalnego ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju sztucznej inteligencji.

(21) W rezolucji z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu[64] Parlament Europejski podkreślił znaczenie wspólnego europejskiego podejścia do **cyberbezpieczeństwa**, uznając potrzebę podnoszenia świadomości, i uznał konieczność zapewnienia cyberodporności za podstawowy obowiązek liderów biznesu, a także krajowych i europejskich decydentów zajmujących się polityką przemysłową i bezpieczeństwem.

(22) Cyberbezpieczeństwo jest wyzwaniem dla całej Unii, któremu nie da się już sprostać za pomocą fragmentarycznych inicjatyw krajowych. Potencjał Europy w zakresie cyberbezpieczeństwa należy wzmocnić, aby zapewnić jej niezbędną zdolność do ochrony swoich obywateli i przedsiębiorstw przed zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa. Ponadto konsumentów należy chronić, gdy korzystają z produktów łączących się z internetem, które podatne są na ataki hakerskie i mogą zagrażać ich bezpieczeństwu. Cel ten należy osiągnąć we współpracy z państwami członkowskimi i sektorem prywatnym poprzez opracowywanie projektów wzmacniających europejski potencjał w zakresie cyberbezpieczeństwa i gwarantujących wdrożenie na szeroką skalę najnowszych rozwiązań w dziedzinie cyberbezpieczeństwa w całej gospodarce oraz zapewnienie koordynacji między tymi

---

61

62

63 Ocena skutków towarzysząca dokumentowi „Wniosek dotyczący rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC” (https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/proposal-council-regulation-establishing-eurohpc-joint-undertaking-impact-assessment).

64 Dokument (sygn. A8-0183/2017) dostępny pod adresem: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0240+0+DOC+XML+V0//PL

projektami, jak również poprzez gromadzenie kompetencji w tej dziedzinie w celu zapewnienia masy krytycznej i doskonałości.

(23) We wrześniu 2017 r. Komisja przedstawiła pakiet inicjatyw[65] definiujących kompleksowe unijne podejście do cyberbezpieczeństwa, mających na celu zwiększenie zdolności Europy do skutecznego reagowania na cyberataki i zagrożenia dla cyberbezpieczeństwa oraz podnoszenia potencjału technologicznego i przemysłowego w tej dziedzinie.

(24) Zaufanie jest warunkiem koniecznym funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego. Technologie z zakresu cyberbezpieczeństwa, takie jak tożsamości cyfrowe, kryptografia czy wykrywanie włamań, oraz ich zastosowanie w dziedzinach takich jak finanse, przemysł 4.0, energia, transport, opieka zdrowotna lub administracja elektroniczna mają zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania bezpieczeństwa i zaufania obywateli, administracji publicznych i przedsiębiorstw w związku z ich obecnością w internecie oraz realizowanymi przez nich transakcjami internetowymi.

(25) Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 19 października 2017 r. podkreśliła, że do pomyślnego stworzenia cyfrowej Europy Unia potrzebuje w szczególności rynków pracy, systemów szkoleń i kształcenia, które są dostosowane do potrzeb ery cyfrowej, oraz że istnieje potrzeba inwestowania w **umiejętności cyfrowe**, aby wzmocnić pozycję wszystkich obywateli Unii i zapewnić im kompetencje niezbędne do prawidłowego funkcjonowania w epoce cyfrowej.

(26) Rada Europejska w swoich konkluzjach z dnia 14 grudnia 2017 r. wezwała państwa członkowskie, Radę i Komisję do podjęcia praktycznych działań w celu realizacji przyjętego na Szczycie Społecznym w Göteborgu w listopadzie 2017 r. programu, w tym europejskiego filaru praw socjalnych oraz inicjatyw z zakresu kształcenia i szkolenia oraz nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności. Rada Europejska zwróciła się również do Komisji, Rady i państw członkowskich o przeanalizowanie możliwych środków w celu sprostania wyzwaniom w zakresie umiejętności w kontekście cyfryzacji, cyberbezpieczeństwa, kompetencji medialnych i sztucznej inteligencji oraz zaspokojenia potrzeb pod względem podejścia do kształcenia i szkolenia, sprzyjającego włączeniu oraz opartego na uczeniu się przez całe życie i wspieranego przez innowacje. W odpowiedzi Komisja przedstawiła w dniu 17 stycznia 2018 r. pierwszy pakiet środków w sprawie kompetencji kluczowych, umiejętności cyfrowych[66], a także wspólnych wartości i edukacji włączającej. W maju 2018 r. przedstawiono drugi, stanowiący kolejny krok na drodze do utworzenia do 2025 r. europejskiego obszaru edukacji, pakiet środków, w którym podkreślono również znaczenie umiejętności cyfrowych.

(27) W rezolucji z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu[67] Parlament Europejski stwierdził, że kształcenie, szkolenie i uczenie się przez całe życie stanowią podstawę spójności społecznej w społeczeństwie cyfrowym.

(28) Zaawansowane technologie cyfrowe wspierane w ramach niniejszego programu, takie jak obliczenia wielkiej skali, cyberbezpieczeństwo i sztuczna inteligencja, są już na

---

65 https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/policies/cybersecurity

66 W ramach tego pakietu, w planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (COM (2018) 22 final) określono szereg środków mających na celu wspieranie państw członkowskich w rozwijaniu umiejętności cyfrowych i kompetencji w kształceniu formalnym.

67 Dokument (sygn. A8-0183/2017) dostępny pod adresem: http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2017-0240+0+DOC+XML+V0//PL

tyle dojrzałe, że etap badań można w ich przypadku uznać za ukończony i może nastąpić przejście do fazy ich wdrożenia i ekspansji w skali całej Unii. Wdrożenie tych technologii wymaga reakcji Unii – podobnie jak kwestia związanych z nimi umiejętności. Możliwości szkoleniowe w zakresie zaawansowanych umiejętności cyfrowych należy rozwijać, zwiększać i udostępniać w całej UE. Ich brak mógłby zakłócić sprawne wdrażanie zaawansowanych technologii cyfrowych i osłabić ogólną konkurencyjność unijnej gospodarki. Działania wspierane w ramach niniejszego programu stanowią uzupełnienie działań wspieranych przez EFS, EFRR i program „Horyzont Europa".

(29) **Unowocześnienie administracji publicznej i usług publicznych za pomocą narzędzi cyfrowych** ma zasadnicze znaczenie dla zmniejszenia obciążeń administracyjnych spoczywających na przedsiębiorstwach i ogóle obywateli dzięki uczynieniu ich kontaktów z organami publicznymi szybszymi, dogodniejszymi i mniej kosztownymi, jak również odgrywa istotną rolę w podnoszeniu efektywności i jakości usług świadczonych na rzecz obywateli i przedsiębiorstw. Ponieważ szereg usług świadczonych w interesie publicznymi ma już wymiar unijny, wsparcie ich wdrażania i uruchamiania na poziomie Unii powinno zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość czerpania korzyści z dostępu do wysokiej jakości usług cyfrowych w całej Europie.

(30) Transformacja cyfrowa obszarów interesu publicznego, takich jak opieka zdrowotna[68], mobilność, wymiar sprawiedliwości, monitoring Ziemi/środowiska, kształcenie i kultura, wymaga kontynuacji i rozbudowy infrastruktury usług cyfrowych, która umożliwia bezpieczną transgraniczną wymianę danych i sprzyja rozwojowi poszczególnych państw. Koordynacja tej infrastruktury w oparciu o niniejsze rozporządzenie w najskuteczniejszy sposób pozwala stworzyć warunki sprzyjające wykorzystaniu zaistniałych synergii.

(31) Rada UE w swojej deklaracji z Tallina z dnia 6 października 2017 r. zauważyła, że postęp cyfrowy powoduje dogłębną przemianę naszych społeczeństw i gospodarek, podważając skuteczność wcześniej opracowanej polityki w wielu obszarach, a także kwestionując dotychczasową rolę i funkcję szeroko pojętej administracji publicznej. Naszym obowiązkiem jest przewidywanie tych wyzwań i stawianie im czoła, tak aby sprostać potrzebom i oczekiwaniom obywateli i przedsiębiorstw.

(32) Modernizacja europejskich administracji publicznych stanowi jeden z zasadniczych priorytetów w dążeniu do udanego wdrożenia strategii jednolitego rynku cyfrowego. W śródokresowej ocenie tej strategii podkreślono potrzebę intensyfikacji transformacji administracji publicznych oraz konieczność zapewnienia obywatelom łatwego, zaufanego i bezproblemowego dostępu do usług publicznych.

(33) Z rocznej analizy wzrostu gospodarczego opublikowanej przez Komisję w 2017 r.[69] wynika, że jakość europejskich administracji publicznych ma bezpośredni wpływ na otoczenie gospodarcze i w związku z tym ma zasadnicze znaczenie dla stymulowania produktywności, konkurencyjności, współpracy gospodarczej, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Wydajna i przejrzysta administracja publiczna oraz skuteczny system wymiaru sprawiedliwości są w szczególności niezbędne, by wspierać wzrost gospodarczy i zapewniać przedsiębiorstwom oraz obywatelom usługi wysokiej jakości.

---

68 http://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=51628

69 COM(2016) 725 final.

(34) **Interoperacyjność** europejskich usług użyteczności publicznej dotyczy wszystkich szczebli administracji: unijnego, krajowego, regionalnego i lokalnego. Interoperacyjność, oprócz eliminowania barier dla funkcjonowania jednolitego rynku, ułatwia udaną realizację polityki i oferuje duże możliwości unikania transgranicznych barier elektronicznych, przyczyniając się dodatkowo do tworzenia nowych wspólnych usług publicznych na szczeblu Unii lub do konsolidacji procesu ich rozwijania. W celu wyeliminowania rozdrobnienia europejskich usług, wsparcia podstawowych wolności oraz wzajemnego uznawania rozwiązań na poziomie operacyjnym w UE należy propagować całościowe, międzysektorowe podejście do interoperacyjności w sposób, który jest najskuteczniejszy i w największym stopniu uwzględnia potrzeby użytkowników końcowych. Oznacza to, że interoperacyjność należy rozumieć w szerokim sensie, jako zjawisko łączące w sobie różnorodne aspekty, od technicznego po prawny, i obejmujące elementy polityki w danej dziedzinie. W związku z tym zakres działań wykraczałby poza standardowy cykl życia rozwiązań i obejmowałby wszystkie aspekty interwencji, które pozwalają spełnić konieczne warunki ramowe trwałej interoperacyjności w warunkach codziennej eksploatacji.

(35) Budżet przeznaczony na konkretne działania związane z wdrożeniem ram w zakresie interoperacyjności oraz zapewnieniem interoperacyjności opracowywanych rozwiązań wynosi 194 mln EUR.

W rezolucji Parlamentu Europejskiego z dnia 1 czerwca 2017 r. w sprawie **cyfryzacji europejskiego przemysłu**[70] podkreślono znaczenie, jakie uruchomienie wystarczającego finansowania publicznego i prywatnego ma dla cyfryzacji przemysłu europejskiego.

(37) W kwietniu 2016 r. Komisja przyjęła inicjatywę w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu, aby zapewnić, by „każdy sektor przemysłu w Europie, niezależnie od gałęzi, lokalizacji i wielkości, mógł w pełni korzystać z innowacji cyfrowych”[71].

(38) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny z zadowoleniem przyjął komunikat w sprawie cyfryzacji europejskiego przemysłu i uznał go, wraz z towarzyszącymi mu dokumentami, za pierwszy etap „szeroko zakrojonego europejskiego programu prac, który będzie realizowany w ścisłej wzajemnej współpracy między wszystkimi zainteresowanymi stronami sektora publicznego i prywatnego”[72].

Osiągnięcie stawianych celów może wymagać wykorzystania potencjału technologii uzupełniających w dziedzinie rozwiązań sieciowych i obliczeniowych, jak stwierdzono w komunikacie pt. „Cyfryzacja europejskiego przemysłu”[73], w którym „dostępność światowej klasy sieci i infrastruktury przetwarzania w chmurze” uznano za kluczowy aspekt cyfryzacji przemysłu.

(40) Ogólne rozporządzenie o ochronie danych, które obowiązuje od maja 2018 r. – dzięki wprowadzaniu pojedynczego zbioru przepisów bezpośrednio stosowanych w ramach porządku prawnego państw członkowskich – zagwarantuje swobodny przepływ danych osobowych między państwami członkowskimi i przyczyni się do zwiększenia zaufania i bezpieczeństwa osób fizycznych, co stanowi dwa niezbędne elementy rzeczywistego jednolitego rynku cyfrowego. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu, które wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych, powinny

70

71

72

73 COM(2016) 180 final: Cyfryzacja europejskiego przemysłu. Pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego.

zatem wspierać stosowanie ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, np. w dziedzinie sztucznej inteligencji i technologii *blockchain*.

(41) Program należy realizować z pełnym poszanowaniem międzynarodowych i unijnych ram dotyczących ochrony i egzekwowania własności intelektualnej. Skuteczna ochrona własności intelektualnej odgrywa kluczową rolę w innowacji, a zatem jest niezbędna do skutecznej realizacji programu.

(42) Organy realizujące niniejszy program powinny przestrzegać przepisów mających zastosowanie do instytucji Unii oraz przepisów krajowych dotyczących postępowania z informacjami, w szczególności ze szczególnie chronionymi informacjami jawnymi i informacjami niejawnymi UE.

(43) Uznając znaczenie walki ze zmianą klimatu zgodnie z podjętym przez Unię zobowiązaniem do wdrożenia porozumienia paryskiego i do realizacji celów zrównoważonego rozwoju określonych przez ONZ, niniejszy program przyczyni się do uwzględniania działań w dziedzinie klimatu w głównym nurcie polityki oraz służyć będzie realizacji założenia, zgodnie z którym 25 % wydatków z budżetu UE powinno wspierać realizację celów w zakresie klimatu[74]. Odpowiednie działania zostaną wskazane na etapie opracowywania i realizacji programu i podlegać będą ponownej ocenie w ramach odnośnych ocen i przeglądów.

(44) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do przyjęcia programów prac, aby umożliwić osiągnięcie celów programu zgodnie z priorytetami Unii i państw członkowskich przy jednoczesnym zapewnieniu spójności, przejrzystości i ciągłości wspólnych działań podejmowanych przez Unię i państwa członkowskie. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011[75] ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję.

(45) Programy prac powinny być co do zasady przyjmowane jako wieloletnie programy prac, zwykle co dwa lata, lub jako roczne programy prac, gdy uzasadniają to potrzeby związane z realizacją programu. Rodzaje finansowania i metody realizacji programu przewidziane w niniejszym rozporządzeniu należy wybierać ze względu na ich potencjał osiągania szczegółowych celów działań i możliwość generowania rezultatów, z uwzględnieniem w szczególności kosztów kontroli, obciążeń administracyjnych oraz przewidywanego ryzyka niezgodności z przepisami. Należy zatem rozważyć stosowanie płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych i kosztów jednostkowych, jak również finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

(46) Należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmian załącznika II w celu przeglądu lub uzupełnienia wskaźników. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa

---

74 COM(2018) 321 final, s. 1.

75 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(47) Niniejsze rozporządzenie zredagowano z poszanowaniem praw podstawowych i zasad zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności praw i zasad, o których mowa w art. [8], [11], [16], [21], [35], [38] i [47], dotyczących ochrony danych osobowych, wolności wypowiedzi i informacji, wolności prowadzenia działalności gospodarczej, zakazu dyskryminacji, ochrony zdrowia, ochrony konsumentów oraz prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu. Państwa członkowskie muszą stosować niniejsze rozporządzenie w sposób spójny z tymi prawami i zasadami.

(48) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, która przewiduje realizację programów w drodze decyzji podjętej na podstawie tego porozumienia. W niniejszym rozporządzeniu należy zawrzeć przepis szczegółowy przewidujący przyznanie odpowiedzialnemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF), jak również Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu praw i dostępu, które są im niezbędne do pełnego wykonywania ich odnośnych kompetencji.

(49) W odniesieniu do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Przepisy te, ustanowione w rozporządzeniu finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonywania budżetu w formie dotacji, zamówień, nagród, wykonania pośredniego oraz przewidują kontrolę wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, gdyż poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem należytego zarządzania finansami i skutecznego finansowania unijnego,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program „Cyfrowa Europa” („program”).

Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

a) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działanie w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;

b) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub osobę prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkom, lub podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z art. 197 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego;

c) „państwo trzecie” oznacza państwo, które nie jest członkiem Unii;

d) „państwo stowarzyszone” oznacza państwo trzecie, które jest stroną zawartej z Unią umowy umożliwiającej mu uczestnictwo w programie zgodnie z art. [10]; „organizacja międzynarodowa o znaczeniu europejskim” oznacza organizację międzynarodową, której większość członków stanowią państwa członkowskie lub której siedziba znajduje się w państwie członkowskim;

e) „centrum innowacji cyfrowych” oznacza podmiot prawny wyznaczony lub wybrany w otwartej i konkurencyjnej procedurze w celu realizacji zadań w ramach programu, w szczególności zapewniający dostęp do wiedzy technicznej i zaplecza doświadczalnego, takiego jak sprzęt i oprogramowanie, w celu umożliwienia cyfrowej transformacji przemysłu;

f) „zaawansowane umiejętności cyfrowe” oznaczają umiejętności i kompetencje niezbędne przy projektowaniu, opracowywaniu, wdrażaniu i utrzymywaniu technologii wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz przy zarządzaniu tymi technologiami.

Artykuł 3

Cele programu

1. Program ma następujący cel ogólny: wspieranie procesu cyfrowej transformacji europejskiej gospodarki i europejskiego społeczeństwa oraz zapewnienie płynących z niej korzyści obywatelom Unii i unijnym przedsiębiorstwom. Program:

   a) zwiększy zdolność Europy w kluczowych obszarach technologii cyfrowych poprzez wdrożenia na wielką skalę;

   b) zapewni szersze upowszechnienie i większą absorpcję tych technologii w obszarach interesu publicznego oraz w sektorze prywatnym;

2. Program ma pięć celów szczegółowych:

   a) cel szczegółowy nr 1: Obliczenia wielkiej skali;

   b) cel szczegółowy nr 2: Sztuczna inteligencja;

   c) cel szczegółowy nr 3: Cyberbezpieczeństwo i zaufanie;

   d) cel szczegółowy nr 4: Zaawansowane umiejętności cyfrowe;

   e) cel szczegółowy nr 5: Wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność.

Artykuł 4

Obliczenia wielkiej skali

Interwencja finansowa Unii w ramach celu szczegółowego nr 1 „Obliczenia wielkiej skali” służy realizacji następujących celów operacyjnych:

a) wdrożenie, koordynacja na poziomie Unii i eksploatacja w Unii zintegrowanej światowej klasy infrastruktury w zakresie obliczeń superkomputerowych w eksaskali[76] i przetwarzania danych, która musi być dostępna na zasadach niekomercyjnych dla użytkowników publicznych i prywatnych oraz do celów badań naukowych finansowanych ze środków publicznych;

b) wdrożenie gotowej do wykorzystania technologii / technologii operacyjnej będącej wynikiem badań naukowych i innowacji w celu stworzenia zintegrowanego unijnego ekosystemu obliczeń wielkiej skali, obejmującego wszystkie segmenty naukowego i przemysłowego łańcucha wartości, w tym sprzęt, oprogramowanie, zastosowania, usługi, wzajemne połączenia i umiejętności cyfrowe;

c) wdrożenie i eksploatacja ponadeksaskalowej[77] infrastruktury obliczeniowej, w tym integracja z kwantowymi technologiami obliczeniowymi i rozwój nowej infrastruktury naukowo-badawczej na potrzeby nauk obliczeniowych.

[76] Miliardy miliardów operacji zmiennoprzecinkowych na sekundę.

[77] Moc obliczeniowa tysiąc razy większa niż w eksaskali.

Artykuł 5

Sztuczna inteligencja

Interwencja finansowa Unii w ramach celu szczegółowego nr 2 „Sztuczna inteligencja” służy realizacji następujących celów operacyjnych:

a) budowa i wzmocnienie podstawowych zdolności w zakresie sztucznej inteligencji w Unii, w tym zasobów danych i bibliotek algorytmów, przy zachowaniu zgodności z przepisami w zakresie ochrony danych;

b) zapewnienie dostępności tych zdolności dla wszystkich przedsiębiorstw i administracji publicznych;

c) wzmocnienie i powiązanie w sieć istniejącego w państwach członkowskich zaplecza testowego i doświadczalnego z zakresu sztucznej inteligencji.

Artykuł 6

Cyberbezpieczeństwo i zaufanie

Interwencja finansowa Unii w ramach celu szczegółowego nr 3 „Cyberbezpieczeństwo i zaufanie” służy realizacji następujących celów operacyjnych:

a) wspieranie, wraz z państwami członkowskimi, zamówień na zaawansowane systemy i narzędzia z zakresu cyberbezpieczeństwa oraz infrastrukturę danych, przy zapewnieniu pełnej zgodności z przepisami w zakresie ochrony danych;

b) wspieranie optymalnego wykorzystania zgromadzonych w Europie wiedzy, zdolności i umiejętności z zakresu cyberbezpieczeństwa;

c) zapewnienie szerokiego wdrożenia najnowszych rozwiązań z zakresu cyberbezpieczeństwa w całej gospodarce;

d) zwiększenie zdolności państw członkowskich i sektora prywatnego, aby pomóc im spełnić wymogi dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1148 z dnia 6 lipca 2016 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii[78].

Artykuł 7

Zaawansowane umiejętności cyfrowe

Interwencja finansowa Unii w ramach celu szczegółowego nr 4 „Zaawansowane umiejętności cyfrowe” wspiera rozwój zaawansowanych umiejętności cyfrowych w dziedzinach objętych wsparciem niniejszego programu, przyczyniając się w ten sposób do zwiększenia puli talentów w Europie i podnoszenia poziomu profesjonalizmu, zwłaszcza w odniesieniu do obliczeń wielkiej skali, analizy dużych zbiorów danych, cyberbezpieczeństwa, technologii rozproszonego rejestru, robotyki i sztucznej inteligencji. Interwencja finansowa służy realizacji następujących celów operacyjnych:

[78] Dz.U. L 194 z 19.7.2016, s. 1–30.

a) wspieranie opracowywania i realizacji długoterminowych szkoleń i kursów dla studentów, informatyków i pracowników;

b) wspieranie opracowywania i realizacji krótkoterminowych szkoleń i kursów dla przedsiębiorców, liderów drobnej przedsiębiorczości i pracowników;

c) wspieranie szkoleń w miejscu pracy i staży dla studentów, młodych przedsiębiorców i absolwentów.

Artykuł 8

Wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność

Interwencja finansowa Unii w ramach celu szczegółowego nr 5 „Wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność" służy realizacji następujących celów operacyjnych:

a) zapewnienie możliwości wdrożenia i dostępu do najnowszych technologii cyfrowych, zwłaszcza obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji i cyberbezpieczeństwa, w sektorze publicznym i obszarach interesu publicznego, takich jak opieka zdrowotna i społeczna, edukacja, sądownictwo, transport, energetyka, środowisko oraz sektor kultury i sektor kreatywny;

b) wdrożenie, eksploatacja i utrzymanie transeuropejskiej interoperacyjnej infrastruktury usług cyfrowych (w tym powiązanych usług) na zasadzie komplementarności z działaniami krajowymi i regionalnymi;

c) ułatwienie rozwoju, modernizacji i korzystania z rozwiązań i struktur przez europejskie administracje, europejski przemysł i obywateli Unii, w tym ponowne wykorzystywanie interoperacyjnych rozwiązań i struktur;

d) zapewnienie administracjom publicznym możliwości testowania technologii cyfrowych oraz dostępu do projektów pilotażowych z zakresu tych technologii, w tym ich transgranicznego wykorzystania;

e) wspieranie absorpcji przez unijny przemysł, a zwłaszcza MŚP, zaawansowanych technologii cyfrowych i powiązanych technologii, w tym w szczególności obliczeń wielkiej skali, sztucznej inteligencji, cyberbezpieczeństwa i przyszłych powstających technologii;

f) wspieranie projektowania, testowania, uruchamiania i wdrażania interoperacyjnych rozwiązań cyfrowych na potrzeby usług publicznych na szczeblu UE świadczonych za pośrednictwem platformy skupiającej oparte na danych rozwiązania wielkokrotnego użytku, pobudzanie innowacji i tworzenie wspólnych ram w celu uwolnienia pełnego potencjału usług świadczonych przez administracje publiczne z korzyścią dla obywateli Unii i unijnych przedsiębiorstw;

g) zapewnienie stałej zdolności na poziomie Unii w celu monitorowania, analizowania i dostosowywania się do szybko zmieniających się cyfrowych tendencji, jak również zapewnienie wymiany najlepszych praktyk i włączania ich w główny nurt polityki;

h) wspieranie współpracy zmierzającej do stworzenia europejskiego ekosystemu zaufanej infrastruktury na potrzeby usług i zastosowań z zakresu rozproszonego rejestru, w tym wspieranie interoperacyjności i standaryzacji oraz działanie na rzecz wdrażania zastosowań transgranicznych w UE;

i) rozwijanie i wzmacnianie sieci centrów innowacji cyfrowych.

Artykuł 9

Budżet

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 9 194 000 000 EUR według cen bieżących.

2. Szacunkowy podział wskazanej kwoty jest następujący:

   a) do 2 698 240 000 EUR na cel szczegółowy nr 1 „Obliczenia wielkiej skali”;

   b) do 2 498 369 000 EUR na cel szczegółowy nr 2 „Sztuczna inteligencja”;

   c) do 1 998 696 000 EUR na cel szczegółowy nr 3 „Cyberbezpieczeństwo i zaufanie”;

   d) do 699 543 000 EUR na cel szczegółowy nr 4 „Zaawansowane umiejętności cyfrowe”;

   e) do 1 299 152 000 EUR na cel szczegółowy nr 5 „Wdrażanie, optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność”.

3. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.

4. Zobowiązania budżetowe z tytułu działań trwających dłużej niż jeden rok budżetowy można rozłożyć na kilka lat na roczne raty.

5. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z art. 62 ust. 1 lit. a) rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z lit. c) tego artykułu. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

6. Bez uszczerbku dla rozporządzenia finansowego wydatki na działania wynikające z projektów ujętych w pierwszym programie prac mogą być kwalifikowalne od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 10

Państwa trzecie stowarzyszone z programem

Program jest otwarty dla:

1. członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego, zgodnie z warunkami ustanowionymi w Porozumieniu o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

2. państw przystępujących, państw kandydujących i potencjalnych kandydatów, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami ich udziału w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;

3. państw objętych europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi

w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;

4. państw trzecich, zgodnie z warunkami ustanowionymi w szczegółowej umowie regulującej uczestnictwo danego państwa trzeciego w dowolnym programie Unii, pod warunkiem że umowa ta

- zapewnia odpowiednią równowagę pod względem wkładów i korzyści państwa trzeciego uczestniczących w programach Unii;
- określa warunki uczestnictwa w programach, w tym mechanizm obliczania wkładów finansowych do poszczególnych programów i ich kosztów administracyjnych. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [nowego rozporządzenia finansowego];
- nie przyznaje państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu;
- gwarantuje prawo Unii do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony jej interesów finansowych.

Artykuł 11

Współpraca międzynarodowa

1. Unia może współpracować z państwami trzecimi wymienionymi w art. 10, innymi państwami trzecimi oraz organizacjami i instytucjami międzynarodowymi mającymi siedzibę w tych państwach, zwłaszcza w ramach partnerstwa eurośródziemnomorskiego i partnerstwa wschodniego, a także z państwami sąsiadującymi, zwłaszcza z państwami Bałkanów Zachodnich i z państwami regionu Morza Czarnego. Nie naruszając przepisów art. [19], w ramach programu nie pokrywa się związanych z tym kosztów.
2. Współpraca z państwami trzecimi i organizacjami wymienionymi w ust. 1 w ramach celu szczegółowego nr 3 „Cyberbezpieczeństwo i zaufanie” podlega przepisom art. [12].

Artykuł 12

Bezpieczeństwo

1. Działania prowadzone w ramach programu muszą być zgodne z mającymi zastosowanie przepisami bezpieczeństwa, a w szczególności przepisami regulującymi ochronę informacji niejawnych przed nieuprawnionym ujawnieniem, w tym z wszelkimi odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii. W przypadku działań prowadzonych poza Unią konieczne jest – oprócz zapewnienia zgodności z powyższymi wymaganiami – zawarcie porozumienia w sprawie bezpieczeństwa między Unią a państwem trzecim, w którym prowadzone jest dane działanie.
2. W stosownych przypadkach we wnioskach i ofertach zawiera się samoocenę z zakresu bezpieczeństwa, w której określa się wszelkie problemy związane

z bezpieczeństwem oraz podaje, w jaki sposób problemy te zostaną rozwiązane, aby zapewnić zgodność z odpowiednimi przepisami prawa krajowego i prawa Unii.

3. W stosownych przypadkach Komisja lub organ finansujący przeprowadza kontrolę bezpieczeństwa w odniesieniu do wniosków, które budzą zastrzeżenia pod względem bezpieczeństwa.

4. W stosownych przypadkach działania prowadzi się zgodnie z decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/444[79] i jej przepisami wykonawczymi.

5. Program prac może również przewidywać, że podmioty prawne mające siedzibę w państwach stowarzyszonych i podmioty prawne, które mają siedzibę w UE, lecz są kontrolowane z państwa trzeciego, nie kwalifikują się do uczestnictwa we wszystkich lub niektórych działaniach w ramach celu szczegółowego nr 3 ze względów bezpieczeństwa. W takich przypadkach zaproszenia do składania wniosków i zaproszenia do składania ofert ogranicza się do grona podmiotów mających siedzibę lub uznanych za mające siedzibę w państwach członkowskich i kontrolowanych przez państwa członkowskie lub obywateli państw członkowskich.

Artykuł 13

Synergie z innymi programami unijnymi

1. Program zaprojektowano tak, aby przy jego wykonaniu możliwe było osiągnięcie synergii – szczegółowo opisanych w załączniku III – z innymi programami finansowania unijnego, w szczególności za pomocą mechanizmów finansowania komplementarnego z programów UE, jeżeli dopuszcza to tryb zarządzania, w sposób następczy lub naprzemienny bądź poprzez połączenie środków, w tym na potrzeby współfinansowania działań.

2. Ustanawia się odpowiednie mechanizmy koordynacji między odpowiednimi organami oraz odpowiednie narzędzia monitorowania w celu systematycznego zapewnienia synergii między programem a wszelkimi odpowiednimi instrumentami finansowania unijnego. Mechanizmy te pomagają zapobiegać powielaniu wydatków oraz do maksymalizacji ich wpływu.

Artykuł 14

Realizacja i formy finansowania

1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 62 ust. 1 lit. c) i art. 58 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego, zwłaszcza w odniesieniu do celów szczegółowych nr 1 i 3. Organy finansujące mogą odejść od zasad uczestnictwa i upowszechniania ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu tylko wówczas, gdy przewidziano to w akcie podstawowym ustanawiającym organ finansujący lub powierzającym mu zadania związane z wykonywaniem budżetu, lub – w odniesieniu do organów finansujących przewidzianych w art. 62 ust. 1 lit. c) ppkt (ii), (iii) lub (v)

[79] Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

rozporządzenia finansowego – jeżeli przewidziano to w umowie o przyznanie wkładu i jeżeli wymagają tego ich szczególne potrzeby operacyjne lub charakter działania.

2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w tym w szczególności w postaci zamówień stanowiących główny tryb, jak również w postaci dotacji i nagród. Może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach operacji łączonych.

3. Wkłady do mechanizmów ubezpieczeń wzajemnych mogą pokrywać ryzyko związane z odzyskiwaniem środków należnych od beneficjentów i uznaje się je za wystarczającą gwarancję na podstawie rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy ustanowione w [art. X] rozporządzenia XXX [*rozporządzenie będące następcą rozporządzenia w sprawie funduszu gwarancyjnego*].

Artykuł 15

Partnerstwo europejskie

Program może być realizowany w ramach partnerstwa europejskiego. Może ono polegać w szczególności na wnoszeniu wkładów do istniejących lub nowych partnerstw publiczno-prywatnych w formie wspólnych przedsięwzięć utworzonych na podstawie art. 187 TFUE. W odniesieniu do tych wkładów stosuje się przepisy dotyczące partnerstw europejskich na podstawie [*rozporządzenia w sprawie programu „Horyzont Europa", dodać odniesienie*].

Artykuł 16

Centra innowacji cyfrowych

1. W pierwszym roku realizacji programu tworzy się początkową sieć centrów innowacji cyfrowych.

2. Do celów utworzenia sieci, o której mowa w ust. 1, każde państwo członkowskie wyznacza w drodze otwartej i konkurencyjnej procedury kandydujące podmioty w oparciu o następujące kryteria:

   a) odpowiednie kompetencje w zakresie funkcjonowania centrów innowacji cyfrowych;

   b) odpowiednia zdolność w zakresie zarządzania, odpowiedni personel oraz odpowiednia infrastruktura;

   c) środki operacyjne i prawne umożliwiające stosowanie określonych na poziomie Unii przepisów dotyczących zarządzania administracyjnego, zarządzania umowami i zarządzania finansowego;

   d) odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez organ publiczny, odpowiadające wysokości środków unijnych, jakimi dany podmiot ma zarządzać.

3. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie wyboru podmiotów wchodzących w skład początkowej sieci. Podmioty te są wybierane przez Komisję spośród podmiotów kandydujących wskazanych przez państwa członkowskie w oparciu o kryteria wymienione w ust. 2 i następujące dodatkowe kryteria:

a) budżet dostępny na sfinansowanie początkowej sieci;

b) konieczność zapewnienia przez początkową sieć zaspokojenia potrzeb przemysłu i obszarów interesu publicznego oraz kompleksowego i zrównoważonego zasięgu geograficznego.

4. Kolejne centra innowacji cyfrowych wybiera się w ramach otwartej i konkurencyjnej procedury, tak aby zapewnić jak najszerszy zasięg geograficzny sieci w całej Europie. Liczba podmiotów skupionych w sieci musi być proporcjonalna do populacji poszczególnych państw członkowskich, przy czym w każdym państwie członkowskim musi istnieć przynajmniej jedno centrum innowacji cyfrowych. W celu uwzględnienia szczególnych ograniczeń, z jakimi borykają się regiony najbardziej oddalone w UE, można wyznaczyć konkretne podmioty w celu zaspokojenia ich potrzeb.

5. Centra innowacji cyfrowych mogą otrzymywać finansowanie w postaci dotacji.

6. Centra innowacji cyfrowych, które otrzymują finansowanie, biorą udział w realizacji programu w celu:

a) świadczenia usług transformacji cyfrowej – w tym udostępniania zaplecza testowego i doświadczalnego – na rzecz MŚP oraz spółek o średniej kapitalizacji, również w sektorach, w których absorpcja technologii cyfrowych i powiązanych technologii następuje powoli;

b) transferu wiedzy fachowej i know-how między regionami, w szczególności kojarzenia MŚP i spółek o średniej kapitalizacji mających siedzibę w jednym regionie z centrami innowacji cyfrowych utworzonymi w innych regionach i najbardziej właściwymi, aby świadczyć odpowiednie usługi;

c) świadczenia usług tematycznych, w tym usług związanych ze sztuczną inteligencją, obliczeniami wielkiej skali i cyberbezpieczeństwem oraz zaufaniem, na rzecz administracji, organizacji sektora publicznego, MŚP i spółek o średniej kapitalizacji. Poszczególne centra innowacji cyfrowych mogą specjalizować się w świadczeniu konkretnych usług tematycznych i nie muszą świadczyć wszystkich usług tematycznych wymienionych w niniejszym ustępie;

d) udzielania wsparcia finansowego osobom trzecim w ramach celu szczegółowego nr 4 „Zaawansowane umiejętności cyfrowe”.

ROZDZIAŁ II

KWALIFIKOWALNOŚĆ

Artykuł 17

Działania kwalifikowalne

1. Do finansowania kwalifikują się wyłącznie działania przyczyniające się do realizacji celów, o których mowa w art. [3] i art. [4]–[8].

2. Kryteria kwalifikowalności w odniesieniu do działań określa się w programach prac.

Artykuł 18

Kwalifikujące się podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w art. 197 rozporządzenia finansowego stosuje się kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–4.

2. Następujące podmioty spełniają kryteria kwalifikowalności:

   a) podmioty prawne mające siedzibę w:

      (i) państwie członkowskim lub powiązanym z nim kraju lub terytorium zamorskim;

      (ii) państwie trzecim stowarzyszonym z programem;

   b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe.

3. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa w działaniach szczególnych, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów programu.

4. Do uczestnictwa w programie nie kwalifikują się osoby fizyczne, z wyjątkiem dotacji przyznawanych w ramach celu szczegółowego nr 4 „Zaawansowane umiejętności cyfrowe”.

5. W programie prac można przewidzieć, że ze względów bezpieczeństwa lub w przypadku działań bezpośrednio związanych ze strategiczną autonomią UE uczestnictwo w programie jest ograniczone wyłącznie do beneficjentów mających siedzibę w państwach członkowskich bądź do beneficjentów mających siedzibę w państwach członkowskich i określonych państwach stowarzyszonych lub innych państwach trzecich.

6. Podmioty prawne mające siedzibę w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny co do zasady ponosić koszty swojego uczestnictwa.

ROZDZIAŁ III

DOTACJE

Artykuł 19

Dotacje

Dotacje w ramach programu są przyznawane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.

Artykuł 20

Kryteria przyznawania dotacji

1. Kryteria przyznawania dotacji określa się w programach prac oraz w zaproszeniach do składania wniosków z uwzględnieniem co najmniej następujących elementów:

   a) zaawansowanie danego działania w fazie rozwoju projektu;

   b) racjonalność proponowanego planu realizacji;

   c) stymulujący wpływ unijnego wsparcia na inwestycje publiczne i prywatne, w stosownych przypadkach;

   d) potrzeba przezwyciężenia przeszkód finansowych takich jak brak finansowania rynkowego;

   e) w stosownych przypadkach skutki ekonomiczne, społeczne, wpływ na klimat i środowisko oraz dostępność;

   f) w stosownych przypadkach wymiar transeuropejski;

   g) w stosownych przypadkach wyważony rozkład geograficzny w całej Unii, w tym w regionach najbardziej oddalonych;

   h) w stosownych przypadkach obecność długoterminowego planu zapewnienia trwałości działań.

ROZDZIAŁ IV

DZIAŁANIA ŁĄCZONE I INNE FINANSOWANIE ŁĄCZONE

Artykuł 21

Działania łączone

Działania łączone przewidziane w ramach niniejszego programu realizowane są zgodnie z [rozporządzeniem w sprawie Funduszu InvestEU] i tytułem X rozporządzenia finansowego.

Artykuł 22

Finansowanie skumulowane, uzupełniające i łączone

1. Działanie, które otrzymało wkład z innego programu unijnego, może również otrzymać wkład z niniejszego programu, pod warunkiem że wkłady z poszczególnych programów nie pokrywają tych samych kosztów. Do każdego wkładu w dane działanie zastosowanie mają przepisy dotyczące odpowiedniego unijnego programu, z którego pochodzi ten wkład. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać łącznej kwoty kosztów kwalifikowalnych w ramach danego działania, a wsparcie z innych programów unijnych może być obliczane proporcjonalnie zgodnie z dokumentami określającym warunki wsparcia.

2. Działania, którym przyznano pieczęć doskonałości lub które spełniają wszystkie następujące porównawcze warunki:

a) dokonano ich oceny w kontekście zaproszenia do składania wniosków w ramach programu;

b) spełniają minimalne wymagania jakościowe określone w tym zaproszeniu do składania wniosków;

c) nie mogą być finansowane w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe.

mogą otrzymać wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus lub Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich zgodnie z art. [67] ust. 5 rozporządzenia (UE) XX [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów] i art. [8] rozporządzenia (UE) XX [w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowanie jej], pod warunkiem że działania te są zgodne z celami danego programu. Zastosowanie mają zasady funduszu udzielającego wsparcia.

ROZDZIAŁ V

PROGRAMOWANIE, MONITOROWANIE, OCENA I KONTROLA

Artykuł 23

Programy prac

1. Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego.

2. Te programy prac przyjmuje się w formie programów wieloletnich dla całego programu. Jeżeli uzasadniają to szczególne potrzeby w zakresie realizacji programu, wspomniane programy prac można przyjąć jako programy roczne obejmujące jeden cel szczegółowy lub większą ich liczbę.

3. Pierwszy wieloletni program prac koncentruje się na działaniach określonych w załączniku i zapewnia, aby działania wspierane przez program nie wypierały finansowania prywatnego. Kolejne programy prac mogą obejmować działania, których nie określono w załączniku, pod warunkiem że są one spójne z celami niniejszego rozporządzenia określonymi w art. [4–8].

4. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.

Artykuł 24

Monitorowanie i sprawozdawczość

1. Wskaźniki służące monitorowaniu wykonania i postępów w realizacji programu pod kątem osiągnięcia celów szczegółowych wymienionych w art. 3 określono w załączniku II.

2. Aby zapewnić skuteczną ocenę postępów programu w osiąganiu jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 27 w celu zmiany załącznika II, aby dokonać przeglądu wskaźników lub uzupełnić je, jeżeli uzna to za konieczne, oraz uzupełnić niniejsze rozporządzenie o przepisy dotyczące ustanowienia ram monitorowania i oceny.

3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego wyników. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymogi dotyczące sprawozdawczości.

4. Oficjalne statystyki UE, takie jak regularne badania statystyczne poświęcone ICT, wykorzystuje się w maksymalnym zakresie. Na etapie początkowego projektowania i późniejszego opracowywania wskaźników statystycznych stosowanych do monitorowania realizacji programu oraz poczynionych postępów w transformacji cyfrowej przeprowadza się konsultacje z krajowymi urzędami statystycznymi, które również, wraz z Eurostatem, angażuje się w ten proces.

Artykuł 25

Ocena

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.

2. Ocena śródokresowa programu przeprowadzana jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu.

3. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż cztery lata po upływie okresu określonego w art. [1] Komisja przeprowadza ocenę końcową programu.

4. System sprawozdawczości na potrzeby oceny zapewnia, aby dane do celów oceny były gromadzone przez odbiorców środków unijnych w sposób wydajny, skuteczny i terminowy oraz na odpowiednim poziomie szczegółowości.

5. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Artykuł 26

Audyty

1. Audyty dotyczące wykorzystania wkładu Unii przeprowadzane przez osoby lub podmioty, w tym przez osoby lub podmioty inne niż te, które zostały upoważnione przez instytucje lub organy Unii, stanowią podstawę ogólnej pewności zgodnie z art. 127 rozporządzenia finansowego.

2. System kontroli zapewnia odpowiednią równowagę między zaufaniem a kontrolą, z uwzględnieniem kosztów administracyjnych i innych kosztów prowadzenia kontroli na wszystkich poziomach.

3. Kontrole wydatków przeprowadza się w spójny sposób zgodnie z zasadami oszczędności, efektywności i skuteczności.

4. W ramach systemu kontroli strategia audytu może opierać się na kontroli finansowej reprezentatywnej próby wydatków. Uzupełnienie takiej reprezentatywnej próby stanowią dane dobrane w oparciu o ocenę ryzyka związanego z wydatkami.

5. Działania, które otrzymały finansowanie skumulowane z różnych unijnych programów, poddaje się audytowi tylko raz, obejmując jego zakresem wszystkie odnośne programy i regulujące je przepisy.

Artykuł 27

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 24, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 24, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 24 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 28

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na mocy decyzji wydanej na podstawie umowy międzynarodowej lub na mocy jakiegokolwiek innego instrumentu prawnego, to państwo trzecie przyznaje niezbędne prawa i dostęp, których urzędnik zatwierdzający, Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) lub Europejski Trybunał Obrachunkowy mogą potrzebować, aby w pełni wykonywać swoje odnośne uprawnienia. W przypadku OLAF takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu

Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 29

Informacja, komunikacja, promocja, wsparcie polityki i rozpowszechnianie

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich wyników) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem, jego działaniami i wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. [3].
3. Program zapewnia wsparcie dla procesu opracowywania polityki, działań informacyjnych, działań z zakresu podnoszenia świadomości i upowszechniania prowadzonych działań oraz wspiera propagowanie współpracy i wymianę doświadczeń w dziedzinach wymienionych w art. 4–8.

Artykuł 30

Uchylenie

1. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiająca program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA2) jako środek modernizacji sektora publicznego traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 31

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 283/2014[80] i decyzją (UE) 2015/2240[81], które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.

---

[80] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 283/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie wytycznych dotyczących sieci transeuropejskich w dziedzinie infrastruktury telekomunikacyjnej, uchylające decyzję nr 1336/97/WE (Dz.U. L 86 z 21.3.2014, s. 14).

2. Z puli środków finansowych przeznaczonych na program można również pokrywać wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi na podstawie rozporządzenia (UE) nr 283/2014 i decyzji (UE) 2015/2240[82].

3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. [9 ust. 4], aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 32

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia […] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*

---

81 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiająca program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA2) jako środek modernizacji sektora publicznego.

82 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiająca program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA2) jako środek modernizacji sektora publicznego.

Dokument roboczy na potrzeby opracowania aktów podstawowych na okres po 2020 r.

Ocena skutków finansowych regulacji

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa *(klaster programów)*

1.3. Charakter wniosku/inicjatywy

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

2.2. System zarządzania i kontroli

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wniosek/inicjatywa ma wpływ

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

3.2.2. Szacunkowy wpływ na środki administracyjne

3.2.3. Udział osób trzecich w finansowaniu

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Rozporządzenie ustanawiające program „Cyfrowa Europa”

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa *(klaster programów)*

Europejskie inwestycje strategiczne

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☒ **nowego działania**

☐ **nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego**[83]

☐ **przedłużenia bieżącego działania**

☒ **połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania**

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy

Założeniem jest, aby program zaczął funkcjonować w wymiarze operacyjnym od samego początku w 2021 r.

W odniesieniu do trybów realizacji programu proponuje się wykorzystanie zarówno zarządzania bezpośredniego, jak i pośredniego.

Jeżeli chodzi o zarządzanie bezpośrednie, ogłoszenie pierwszych zaproszeń do składania wniosków przewiduje się na koniec 2020 r. Ewentualne przekazanie uprawnień agencji wykonawczej będzie uzależnione od wyniku analizy kosztów i korzyści oraz powiązanych decyzji, które należy podjąć.

1.4.2. Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.

Proponowany program „Cyfrowa Europa” ukierunkowany jest na obszary, w których inwestycje UE mają wyraźną wartość dodaną w oparciu o trzy kryteria:

- obszary, w których niezbędne finansowanie jest na tyle wysokie, że żadne z państw członkowskich nie jest w stanie samodzielnie podjąć stosownych działań w odpowiednim czasie;

[83] O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

- obszary, w których istnieje potrzeba łączenia zasobów (moc obliczeniowa, specjalistyczna wiedza na temat danych) rozproszonych w całej Europie; oraz

- obszary, w których interoperacyjność odgrywa istotną rolę.

Przewodnią zasadą niniejszego wniosku jest wartość dodana działania na poziomie UE. Obecnie istnieje wyraźna wola polityczna, by wspólnie zająć się kwestiami, które były wcześniej przedmiotem zainteresowania na szczeblu krajowym. UE ma zatem wyjątkowe możliwości, aby zaplanować, wspólnie sfinansować i skoordynować działania w skali, która pozwoli sprostać tym wyzwaniom, oraz zapewnić, by pełnię korzyści płynących z zastosowania nowych technologii cyfrowych odczuli obywatele i przedsiębiorstwa we wszystkich państwach członkowskich. Wielostronne skoordynowane działanie może również pomóc uniknąć powielania stosowanych środków, wykorzystać synergie poprzez uzależnienie finansowania od spełnienia warunków ramowych, zapewnić interoperacyjność oraz uniknąć wykluczenia pewnych obszarów lub głębokiej przepaści cyfrowej między obszarami geograficznymi. Z uwagi na pilny charakter sytuacji oraz skalę wymaganych inwestycji istnieją zatem mocne argumenty przemawiające za podjęciem interwencji przez UE.

1.4.3. Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań

Istniejące programy obejmują istotne aspekty związane z cyfrową transformacją gospodarki i społeczeństwa: (i) wsparcie dla badań i innowacji w zakresie technologii i zastosowań nowej generacji, (ii) wsparcie dla projektów w zakresie infrastruktury cyfrowej w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, w przypadku których doświadczenia zgromadzone w kontekście obecnych wieloletnich ram finansowych pokazały, że program ten zapewnia najskuteczniejsze wsparcie w obszarze łączności fizycznej, (iii) wsparcie dla podprogramu „Media” w ramach programu „Kreatywna Europa” oraz (iv) wsparcie dla wdrażania technologii cyfrowych w regionach UE za pośrednictwem europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Wszystkie te programy stanowią źródło ważnych inwestycji i powinny być kontynuowane w okresie obowiązywania kolejnych wieloletnich ram finansowych. Nie są one jednak wystarczające. Nie istnieje obecnie program umożliwiający UE jako całości odgrywanie awangardowej roli w procesie pozyskiwania wspólnych zasobów cyfrowych w istotnych obszarach, które stanowią podstawę wzrostu gospodarczego, tworzenia miejsc pracy i zrównoważonego charakteru usług publicznych o wysokiej jakości, tj. w dziedzinie zaawansowanych systemów obliczeniowych i systemów przetwarzania danych, cyberbezpieczeństwa i sztucznej inteligencji.

1.4.4. Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia

Program „Cyfrowa Europa” zapewnia komplementarność i synergie z szeregiem innych instrumentów zaproponowanych w wieloletnich ramach finansowych na okres po 2020 r., w szczególności z: programem „Horyzont Europa”, instrumentem „Łącząc Europę” (CEF2), Funduszem UE na rzecz wartości, programem „Kreatywna Europa” (w tym podprogramem „Media”), Funduszem InvestEU, COSME, Europejskim Funduszem Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskim Funduszem Społecznym Plus (w tym inicjatywą na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i inicjatywą w zakresie podstawowych umiejętności cyfrowych), Erasmus +, Europejskim Funduszem Dostosowania do Globalizacji (podstawowe i zaawansowane umiejętności cyfrowe), Funduszem Zintegrowanego Zarządzania Granicami,

działaniem na rzecz środowiska i klimatu (w tym inicjatywą w zakresie efektywności energetycznej) i Europejskim Funduszem Rolnym na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Synergie między tymi programami przyczynią się do większej skuteczności prowadzonych inwestycji oraz zapewnią większą wartość obywatelom. Umożliwią zwiększenie wpływu unijnych inwestycji w technologie cyfrowe w warunkach lokalnych, dzięki czemu krajowe i regionalne inwestycje w technologie cyfrowe będą mogły stanowić skuteczniejsze uzupełnienie unijnego programu.

Zwiększając wpływ i wydajność środków publicznych dzięki praktycznym powiązaniom między poszczególnymi programami, UE będzie w stanie sprostać wyzwaniom ery cyfrowej w bardziej ukierunkowany i racjonalny sposób, tworząc więcej miejsc pracy i przyczyniając się do zwiększenia wzrostu gospodarczego i konkurencyjności. W trakcie realizacji programu nacisk kładziony będzie na utrzymanie konkurencji w ramach rynku wewnętrznego.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

☒ **Ograniczony czas trwania**

– ☒ od 2021 r. do 2027 r.

– ☒ skutki finansowe od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania i od 2021 r. do 2031 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

– Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r.,

– po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania[84]

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

– ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;

– ☒ przez agencje wykonawcze;

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

– ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;

– ☐ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);

– ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;

– ☒ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;

– ☐ organom prawa publicznego;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;

– ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.

– *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

Program będzie realizowany bezpośrednio przez Komisję lub przez istniejącą agencję wykonawczą w zależności od wyniku przyszłej oceny kosztów i korzyści bądź pośrednio z odpowiednimi podmiotami lub organami, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego.

[84] Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

Do celów niniejszej oceny skutków finansowych regulacji przyjmuje się zarządzanie bezpośrednie przy założeniu najbardziej ostrożnych prognoz.

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI) został ustanowiony jako instrumenty służący za punkt odniesienia na potrzeby pomiaru postępów cyfryzacji w UE. Instrument DESI opiera się na szeregu wskaźników opracowanych na podbudowie rygorystycznej analizy statystycznej. Dane będą również zbierane z innych źródeł, w tym z badań specjalnych.

Zdefiniowano wskaźniki produktu i oddziaływania odnoszące się do głównych obszarów programu (obliczenia wielkiej skali, sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, zaawansowane umiejętności cyfrowe, wdrażanie oraz optymalne wykorzystanie zdolności cyfrowych i interoperacyjność).

Informacje zwrotne uzyskane w ramach corocznego monitorowania pozwolą na dostosowanie zarządzania programem i struktury programu stosownie do uzyskanych wyników. Można wykorzystać istniejące wskaźniki z corocznych analiz w zakresie ICT oraz z badania aktywności ekonomicznej ludności. Prowadzone mogą być badania specjalne. Uzupełnieniem danych gromadzonych w ramach DESI będą informacje wygenerowane w ramach samego programu.

W ramach mechanizmów oceny *ex post* wykorzystane zostaną, w możliwym zakresie, techniki ewaluacji wpływu opartej na metodach kontrfaktycznych. Przewiduje się przeprowadzenie oceny śródokresowej i końcowej na poziomie filaru i na poziomie programu.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Tryby zarządzania

Program będzie realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z odpowiednimi podmiotami lub organami, o których mowa w art. 58 ust. 1 lit. c) [nowy art. 62 ust. 1 lit. c)] rozporządzenia finansowego. Przyjęte tryby realizacji programu powinny zapewnić, aby współinwestowanie z państwami członkowskimi odbywało się w najbardziej elastyczny sposób.

Instrumenty finansowania

Program będzie realizowany za pośrednictwem zestawu dostępnych instrumentów przewidzianych w rozporządzeniu finansowym, z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb politycznych, potrzeby maksymalnej elastyczności przez cały czas trwania programu oraz racjonalności kontroli pod względem kosztów, przy jednoczesnym zapewnieniu osiągnięcia celów i uniknięciu zakłóceń na rynku:

Zamówienia publiczne – inaczej niż w innych krajach na świecie – nie były dotychczas szeroko wykorzystywane przez państwa członkowskie UE w takich obszarach jak HPC czy cyberbezpieczeństwo. Udzielanie wspólnych zamówień przez państwa członkowskie na większą skalę mogłoby przynieść Europie korzyści w postaci przyrostu wydajności i zrównoważyć brak koordynacji w systemach zamówień publicznych. Program pozwoli osiągnąć masę krytyczną w przypadku

zamówień, a dzięki temu uzyskać korzystniejsze warunki zakupów. Zapewni on również ściślejsze powiązanie z rynkiem dostaw technologii, gwarantując, że krajowi dostawcy będą nadal przodować w rozwoju technologii.

W ramach programu stosowane będą dotacje zgodnie z przepisami rozporządzenia finansowego.

Przewiduje się wykorzystanie instrumentów finansowych, w szczególności w odniesieniu do realizacji celów związanych z cyfryzacją sektora prywatnego/sztuczną inteligencją (AI). Instrumenty finansowe na potrzeby AI zostałyby wyemitowane z wykorzystaniem gwarancji budżetowej, która zostanie zaproponowana w ramach Funduszu InvestEU.

W programie przewiduje się łączenie środków finansowych, aby umożliwić między innymi przyznawanie dotacji w połączeniu z instrumentami finansowymi.

Strategie kontroli

W strategiach kontroli uwzględnione zostanie ryzyko związane z odpowiednim mechanizmem realizacji programu i instrumentami finansowania.

W szczególności przewidziane zamówienia publiczne na innowacje, które będą opiewać na szczególnie wysokie kwoty, będą wymagały specjalnej strategii kontroli.

W przypadku dotacji strategia kontroli zostanie odpowiednio opracowana i będzie się koncentrować na trzech głównych etapach realizacji dotacji, zgodnie z rozporządzeniem finansowym

- organizacja zaproszeń i wybór wniosków, które odpowiadają celom politycznym programu,
- kontrole operacyjne, monitorowanie i kontrole *ex ante* obejmujące realizację projektu, zamówienia publiczne, płatności zaliczkowe, płatności okresowe i końcowe, zarządzanie gwarancjami,
- kontrole *ex post* projektów i płatności.

Oczekuje się, że ta strategia kontroli zapewni odpowiednie wyniki pod względem wydajności zgodnie ze wskaźnikami zaobserwowanymi w trakcie pierwszego cyklu programu

- ~ 100 % wykonania środków na zobowiązania i na płatności;
- ~ 100 % beneficjentów powiadomionych w terminie; ponad 95 % umów o udzielenie dotacji podpisanych w terminie;
- ~ 100 % płatności dokonanych w terminie;
- poziom błędu resztowego ściśle poniżej progu istotności wynoszącego 2 %.

2.2.2. Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia

Zidentyfikowano następujące rodzaje ryzyka:

- opóźnienia w tworzeniu specjalnych struktur na potrzeby realizacji programu,
- opóźnienia w realizacji projektów,

- możliwe błędy lub nieprawidłowe zarządzanie unijnymi środkami/niewłaściwe wykorzystanie unijnych środków.

Przy realizacji programu preferowane będą instrumenty realizacji dotacji mniej obarczone ryzykiem błędów, w tym np. płatności ryczałtowe.

Kluczowe funkcje kontrolne przewidziane w programie obejmują koncentrację na celach polityki przy jednoczesnym uwzględnieniu celów kontroli wewnętrznej (legalność i prawidłowość, skuteczność kontroli i jej efektywność pod względem kosztów). Będą one miały na celu zapewnienie zaangażowania wszystkich podmiotów, odpowiedniej elastyczności budżetowej oraz spójnych kontroli *ex ante* i *ex post*, przy czym mogą być zróżnicowane pod względem ryzyka.

Wsparciem dla kontroli będą: coroczna oddolna ocena ryzyka, systematyczna ocena ram kontroli, odpowiednia sprawozdawczość w zakresie odstępstw (rejestr wyjątków i przypadków niezgodności) oraz działania naprawcze podejmowane w odniesieniu do zaleceń wydanych przez Służbę Audytu Wewnętrznego, Europejski Trybunał Obrachunkowy lub organ udzielający absolutorium.

2.2.3. Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)

Koszty kontroli i wynikające z nich korzyści

Całkowity koszt kontroli, w tym koszt na poziomie Komisji, agencji wykonawczej i instytucji wdrażających, szacuje się na około 3,55 % operacyjnych środków na płatności na poziomie programu.

Przy założeniu, że program będzie w całości zarządzany przez Komisję bez wsparcia agencji wykonawczej lub instytucji wdrażającej, koszt kontroli byłby znacznie wyższy i wyniósłby około 7,7 % środków na płatności na poziomie programu.

Przewidziane kontrole mają na celu zapewnienie sprawnego i skutecznego nadzoru Komisji nad podmiotami realizującymi program oraz zapewnienie niezbędnego poziomu pewności na poziomie Komisji.

Korzyści wynikające z kontroli są następujące:

- niedopuszczenie do wyboru słabszych lub nieodpowiednich wniosków,
- optymalizacja planowania i wykorzystania unijnych środków w celu utrzymania wartości dodanej UE,
- zapewnienie jakości umów o udzielenie dotacji, uniknięcie błędów przy określaniu podmiotów prawnych, zapewnienie prawidłowego obliczania wkładu UE i pozyskanie koniecznych gwarancji dla prawidłowego funkcjonowania dotacji,
- wykrywanie kosztów niekwalifikowalnych na etapie płatności,
- wykrywanie błędów mających wpływ na legalność i prawidłowość działań na etapie audytu.

Ponadto przeprowadzone zostaną oceny ryzyka *ex ante* i wykorzystywane będą mechanizmy generujące niższe ryzyko, takie jak płatności ryczałtowe, znormalizowane koszty lub standardowe wzory projektów.

Szacowany poziom błędu

Celem jest utrzymanie poziomu błędu resztowego poniżej progu wynoszącego 2 % dla całego programu, przy jednoczesnym ograniczeniu obciążenia beneficjentów kontrolami w celu osiągnięcia właściwej równowagi między celem w zakresie legalności i prawidłowości a innymi celami, takimi jak atrakcyjność programu, w szczególności dla MŚP, oraz kosztami kontroli.

2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Dyrekcja Generalna ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (DG CONNECT), która przewodzi realizacji programu „Cyfrowa Europa" i wykonaniu jego budżetu, jest zdecydowana zwalczać nadużycia finansowe na wszystkich etapach procesu zarządzania. Dyrekcja ta opracowała i wdraża kompleksową strategię zwalczania nadużyć finansowych obejmującą wszystkie główne rodzaje działalności gospodarczej i zidentyfikowane rodzaje ryzyka nadużyć finansowych. Polega ona na zwiększonym wykorzystaniu informacji z zastosowaniem zaawansowanych narzędzi informatycznych (zwłaszcza w zakresie zarządzania dotacjami) oraz ustawicznym szkoleniu i działaniach informacyjnych skierowanych do personelu.

Obecna strategia tej dyrekcji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych, obejmująca zarządzanie dotacjami, zarządzanie umowami/zamówieniami oraz zarządzanie pośrednie /nadzór nad osobami trzecimi (agencjami, wspólnymi przedsięwzięciami) oraz niektóre elementy dotyczące etyki i postępowania, zostanie zaktualizowana po przeglądzie strategii Komisji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w 2018 r. Przegląd będzie dotyczył również wszelkich szczególnych zagrożeń dla programu „Cyfrowa Europa", które należy wziąć pod uwagę.

Ogólnie rzecz biorąc, cały zestaw proponowanych środków kontrolnych ma również na celu osiągnięcie pozytywnego wpływu na walkę z nadużyciami finansowymi. Ponadto należy podkreślić, że wykryte nadużycia finansowe podczas realizacji porównywalnych programów w Komisji były na bardzo niskim poziomie w stosunku do wydatków całkowitych; niemniej jednak DG CONNECT, której powierzono wykonanie budżetu programu „Cyfrowa Europa", za stały cel stawia sobie zwalczanie tych nadużyć.

Przepisy zapewnią możliwość przeprowadzania kluczowych kontroli, takich jak audyty lub kontrole na miejscu, przez służby Komisji, w tym OLAF, w oparciu o standardowe przepisy zalecane przez OLAF.

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Numer Dział…I Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa	Zróżn. / niezróżn.[85]	państw EFTA[86]	krajów kandydujących[87]	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
	02.06 – Program „Cyfrowa Europa” 02.01.04 Wydatki administracyjne 02.06.01 Cyberbezpieczeństwo 02.06.02 HPC 02.06.03 Sztuczna inteligencja 02.06.04 Umiejętności 02.06.05 Wdrażanie 02.06.05.01 Interoperacyjność	Niezróżn. Zróżn. Zróżn. Zróżn. Zróżn. Zróżn. Zróżn.	TAK	TAK (jeżeli określono w rocznym programie prac)	TAK, ograniczony do pewnej części programu	NIE

85 Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

86 EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

87 Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalni kandydaci z Bałkanów Zachodnich.

3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.2.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki[88]

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych	**1**	Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa

			2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**	**2025 r.**	**2026 r.**	**2027 r.**	***po 2027 r.***	**OGÓŁEM**
02.06.01 Cyberbezpieczeństwo[89]	Środki na zobowiązania	(1)	284,892	322,244	327,578	248,382	253,295	258,214	**263,316**		**1 957,922**
	Środki na płatności	(2)	21,221	102,765	150,212	167,336	156,475	150,124	**148,074**	**1 061,715**	**1 957,922**
02.06.02 HPC	Środki na zobowiązania	(1)	384,604	435,030	442,232	335,314	341,950	348,589	**355,477**		**2 643,196**
	Środki na płatności	(2)	28,648	138,733	202,786	225,903	211,241	202,668	**199,899**	**1 433,316**	**2 643,196**
02.06.03 Sztuczna inteligencja	Środki na zobowiązania	(1)	356,115	402,805	409,474	310,476	316,619	322,768	**329,146**		**2 447,402**
	Środki na płatności	(2)	26,526	128,457	187,765	209,170	195,594	187,656	**185,092**	**1 327,144**	**2 447,402**
02.06.04 Umiejętności	Środki na zobowiązania	(1)	99,712	112,786	114,652	86,933	88,653	90,375	**92,161**		**685,272**
	Środki na płatności	(2)	7,428	35,968	52,574	58,567	54,766	52,544	**51,826**	**371,597**	**685,272**
02.06.05 Wdrażanie	Środki na	(1)	161,219	184,025	186,511	134,149	136,361	138,576	**141,303**		**1 082,144**

[88] Suma poszczególnych kwot może nie być równa łącznej kwocie ze względu na zaokrąglenia.

[89] Podział budżetu operacyjnego na 5 celów szczegółowych ma charakter orientacyjny. Zostanie on poddany przeglądowi z uwzględnieniem rozwoju technologii, rynku i realizacji programu.

	zobowiązania										
	Środki na płatności	(2)	5,545	41,855	72,106	82,157	74,704	69,103	**66,789**	**669,886**	**1 082,144**
02.06.05.01 Interoperacyjność[90]	Środki na zobowiązania	(1)	23,960	25,433	26,415	27,299	28,281	29,263	**29,852**		**190,505**
	Środki na płatności	(2)	8,249	24,942	25,532	26,612	27,005	28,477	**29,459**	**20,229**	**190,505**
Środki operacyjne (w podziale na linie budżetowe wymienione w pkt 3.1)	Środki na zobowiązania	(1)	1 310,502	1 482,323	1 506,862	1 142,553	1 165,160	1 187,785	**1 211,256**		**9 006,441**
	Środki na płatności	(2)	97,617	472,721	690,975	769,744	719,785	690,573	**681,139**	**4 883,886**	**9 006,441**
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program[91]	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	**25,618**		**187,559**
OGÓŁEM środki przydzielone na program	Środki na zobowiązania	=1+3	1 337,540	1 512,557	1 537,606	1 166,718	1 189,802	1 212,905	**1 236,874**		**9 194,000**
	Środki na płatności	=2+3	124,655	502,955	721,719	793,909	744,427	715,693	**706,757**	**4 883,886**	**9 194,000**

[90] Zarządzanie przez DG DIGIT lub w ramach art. 8 lit. b) i c) w celu ułatwienia rozwoju, modernizacji i korzystania z rozwiązań i struktur przez europejskie administracje, europejski przemysł i obywateli Unii, w tym ponownego wykorzystywania rozwiązań i struktur w zakresie interoperacyjności

[91] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA"), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”

.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**	**2025 r.**	**2026 r.**	**2027 r.**	***po 2027 r.***	**OGÓŁEM**
Zasoby ludzkie		45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424		**315,388**
Pozostałe wydatki administracyjne		1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679		**11,078**
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	**47,378**	**53,410**	**54,298**	**41,605**	**42,426**	**43,246**	**44,103**		**326,466**

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**	**2025 r.**	**2026 r.**	**2027 r.**	***po 2027 r.***	**OGÓŁEM**
OGÓŁEM środki z wszystkich DZIAŁÓW	Środki na zobowiązania	1 384,918	1 565,967	1 591,904	1 208,323	1 232,228	1 256,151	1 280,977		**9 520,466**

wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	172,033	556,365	776,017	835,514	786,853	758,939	750,860	**4 883,886**	**9 520,466**

3.2.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

– ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**OGÓŁEM**
DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	45,888	51,890	52,748	40,024	40,812	41,601	42,424	**315,388**
Pozostałe wydatki administracyjne	1,490	1,519	1,549	1,580	1,613	1,644	1,679	**11,078**
Suma cząstkowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	**47,378**	**53,410**	**54,298**	**41,605**	**42,426**	**43,246**	**44,103**	**326,466**

Poza DZIAŁEM 7[92] wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								

[92] Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

Pozostałe wydatki administracyjne	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	**187,559**
Suma cząstkowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	27,038	30,234	30,744	24,165	24,642	25,120	25,618	**187,559**

OGÓŁEM	**74,416**	**83,644**	**85,042**	**65,77**	**67,068**	**68,366**	**69,721**	**514,025**

Potrzeby w zakresie środków na zasoby ludzkie i inne środki o charakterze administracyjnym zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

[

3.2.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

– ☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

– ☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok		**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)								
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji		231	261	266	201	205	209	214
W delegaturach								
Badania naukowe								
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED [93] Dział 7								
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	173	196	199	151	154	157	160
	- w delegaturach							
Finansowanie ze środków przydzielonych na program [94]	- w centrali							
	- w delegaturach							
Badania naukowe								
Inne (określić)								
OGÓŁEM		**404**	**457**	**464**	**352**	**359**	**366**	**373**

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

93 CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

94 W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	Operacyjna realizacja programu „Cyfrowa Europa”, w tym koszty wsparcia i koordynacji.
Personel zewnętrzny	Operacyjna realizacja programu „Cyfrowa Europa”, w tym koszty wsparcia i koordynacji.

3.2.3. Udział osób trzecich w finansowaniu

Wniosek/inicjatywa:

– ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich

– ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**OGÓŁEM**
Określić organ współfinansujący								
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m	p.m

3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

– ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody

– ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:

☐ wpływ na zasoby własne

☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy[95]						
	2021 r.	**2022 r.**	**2023 r.**	**2024 r.**	**2025 r.**	**2026 r.**	**2027 r.**
Artykuł …							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[…]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[…]

[95] W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.